Ազգ
Azg
armenian daily

9 ԱՊՐԻԼ 1999 ՈՒՐԲԱԹ # 63 (1808)

Թուրք փորձագետները կվերահսկեն ռուսական բազան եւ հայկական զորամասերը

8 ԱՊՐԻԼ, ԹԲԻԼԻՍԻ, ՍՆԱՐՔ. Օտարերկրյա փորձագետների երկու խումբ կվերահսկի Վրաստանի եւ Հայաստանի տարածքում տեղակայված ռուսական ռազմաբազաները: Ինչպես հաղորդել է Անդրկովկասում ռուսական զորախմբի միջազգային պայմանագրերի իրականացման բաժնի պետ, գնդապետ Գայոզ Միկիրտումովը, ապրիլի 12-ին Երեւան կժամանի թուրք փորձագետների խումբը ստուգելու Եվրոպայում սովորական սպառազինությունների մասին պայմանագրի կետերի կատարումը: Նրանք կվերահսկեն ինչպես Հայաստանում գտնվող ռուսական ռազմաբազան, այնպես էլ հայկական զինված ուժերի զորամասերը:

Ապրիլի 13-ին Թբիլիսի կժամանի վերահսկիչ խումբ Ֆինլանդիայից: Խմբի ներկայացուցիչները կվերահսկեն Վազիանիում գտնվող ռուսական 137-րդ ռազմաբազան եւ Ախալքալաքի 62-րդ բազան ու կստուգեն Եվրոպայում անվտանգության եւ վստահության ամրապնդման միջոցների մասին 1994 թ. Վիեննայի համաձայնագրի կատարման ընթացքը:

ԲԱԼԿԱՆՆԵՐ

Հարվածները կշարունակվեն, քանի դեռ Բելգրադը չի համաձայնվի ՆԱՏՕ-ի պահանջներին

Ռուսաստանը մարտական տեխնիկա չի մատակարարի Հարավսլավիային

8 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ. Հարավսլավիային հասցվող հրթիռառմբային հարվածները «կշարունակվեն եւ աստիճանաբար կուժեղացվեն», քանի դեռ Բելգրադը չի համաձայնվի ՆԱՏՕ-ի երկրների պահանջներին: Այս արտահայտությունը, որը վերջին օրերին ամբողջ ժամանակ հնչում է ամերիկյան պաշտոնական անձանց շուրթերից, չորեքշաբթի օրը նորից կրկնեց Ջեյմս Ռուբինը:

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, վերջին ժամանակներս ԱՄՆ-ը սկսել է «անվտանգության միջազգային ուժեր» անվանել այն զորախումբը, որը նա առաջարկում է Կոսովո մտցնել խաղաղ պայմանավորվածությունների հասնելու դեպքում: Սակայն Պետդեպարտամենտի ներկայացուցիչը դրա վրա ուշադրություն հրավիրած լրագրողներին հավաստիացրել է, թե ձեւակերպման փոփոխումը բնավ չի նշանակում այդ զորքերի բնույթի փոփոխում: Նրա խոսքերով, նման ուժերի կազմի մեջ կարող են մտնել ոչ միայն ՆԱՏՕ-ի երկրների, այլեւ ուրիշ պետությունների, օրինակ, Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի զինծառայողներ: «Մենք դա միայն կողջունեինք», ասել է Ռուբինը: Բայց ամեն դեպքում, ընդգծել է նա, այդ ուժերը պետք է ղեկավարի Հյուսիսատլանտյան դաշինքը:

«Ռուսաստանը մարտական տեխնիկա չի մատակարարի Հարավսլավիային, չի ներքաշվի Բալկաններում շարունակվող հակամարտության մեջ»:

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այդ մասին հայտարարել է Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը այսօր լրագրողների հետ կայացած զրույցի ժամանակ, որը տեղի է ունեցել Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Իգոր Սերգեեւի հետ Կրեմլում պետության ղեկավարի աշխատասենյակում:

«Չի կարելի մոռանալ, որ Բալկաններից է սկսվել համաշխարհային պատերազմներից մեկը», ասել է նախագահը:

Նա դրականորեն է գնահատել այն «կոնստրուկտիվ քայլերը», որ Հարավսլավիայի Միութենական Հանրապետության նախագահ Սլոբոդան Միլոշեւիչը ձեռնարկել է ի նպաստ Հարավսլավիայի իրավիճակի կարգավորման: «Միլոշեւիչը հայտարարել է իր կողմից Կոսովոյի նկատմամբ մարտական գործողությունների դադարեցման մասին, կան նաեւ այլ տեղաշարժեր», ասել է Բորիս Ելցինը:

ՔՐԵԱԿԱՆ

Վահրամ Խորխոռունու սպանողը բացահայտվա՞ծ է

Երկու սպանությունների համատեղում մեկ հանցագործ շրջայում

Պաշտպանության փոխնախարար, գնդապետ Վահրամ Խորխոռունու սպանության առիթով հարուցված քրեական գործը 1998 թ. դեկտեմբերի 10-ից բազմաթիվ դժվարին ոլորաններով է անցնում: Երեկ ՀՀ դատախազությանը մոտ կանգնած աղբյուրներից «Ազգին» տեղեկացրին, որ նախաքննության ընթացքում հաջողվել է համոզիչ ապացույցներ ձեռք բերել, որ Վահրամ Խորխոռունու սպանողի ինքնությունը բացահայտված է: Դեկտեմբերի 11-ին դատախազության լրատվության հիման վրա Արմենպրես գործակալությունը տարածեց մի տեղեկություն, ըստ որի՝ դեկտեմբերի 10-ի գիշերը, ժամը 3-ի սահմաններում էջմիածնից Բաղրամյան տանող ճանապարհի եզրին հայտնաբերվել է «Ույուս» ձեռնարկության տնօրեն Արմեն Առաքելյանի դիակը: Դատախազությունը հայտնում էր, որ սպանվածի մարմնի վրա հայտնաբերվել են կտրողծակող գործիքով հասցրած, ինչպես նաեւ հրազենային 7 վնասվածքներ: Գնդակներից մեկը գտնվել էր մարմնի մեջ: Արմեն Առաքելյանի սպանության առիթով էջմիածնի դատախազությունում հարուցվել է քրեական գործ, եւ հանրապետության դատախազության հսկողությամբ կատարվում էր նախաքննություն:

«Ազգին» հայտնեցին, որ հիշյալ Արմեն Առաքելյանը Վահրամ Խորխոռունու սպանության հավանական իրականացնողն է, սակայն այնուհետեւ նրան եւս սպանել են: Արմեն Առաքելյանը պատվերո՞վ է իրականացրել այդ սպանությունը, թե՞ ինքն է ինչ-ինչ շահագրգռություն ունեցել, դեռեւս պարզ չէ: Հիշեցնենք, որ Վահրամ Խորխոռունին սպանվել էր 9 մմ-անոց գնդակներով՝ գլխի վնասվածքից, միաժամանակ, սակայն, նրա վրա եւ նրա ուղղությամբ արձակվել էր ատրճանակի՝ «Մակարով» կամ «Ստեչկին», գրեթե ողջ պահունակը, ինչն էլ դժվարություն էր առաջացնում պարզելու՝ սպանողը վարձու մարդասպա՞ն է, թե՞ ոչ: Վարձու մարդասպանները պահունակը չեն դատարկում իրենց զոհի վրա: Բայց նույն աղբյուրները նշեցին, որ սպանության հետագիծը տանում է տնտեսական ոլորտներ, ուր ոչ անմիջաբար, բայց ներքաշված է եղել ՊՆ փոխնախարար Վահրամ Խորխոռունին: ՀՀ դատախազության քննչական բաժնից «Ազգին» պաշտոնական հաստատում չներկայացրին՝ խոստանալով պատեհ ժամանակ հրապարակել նախաքննության առաջընթացը:

Ն. Դ.

Հույն ցուցարարներն այրել են ԱՄՆ պետական դրոշը

ԵՐԵՎԱՆ, 8 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ-ԻՐԱՆԻ ՉԱՅՆ. Հունաստանում տեղի է ունեցել ժողովրդական բողոքի ցույց-քայլարշավ: Շուրջ 1000 բանվորներ երկրի ամենամեծ Պիրեյ նավահանգստից 3 ժամ քայլելով՝ հավաքվել են Աթենքում ԱՄՆ-ի դեսպանատան առաջ, հակաամերիկյան եւ հականատօական կոչերով դատապարտել են Հարավսլավիայի ժողովրդի դեմ կատարվող հարձակումները եւ այրել ԱՄՆ պետական դրոշը:

Կիպրիանուն մեկնեց Բելգրադ՝ ամերիկացի գերի զինվորներին վերադարձնելու

ՆԻԿՈՍԻԱ, 8 ԱՊՐԻԼ, ՁՈՐՋ ՏԵՐ ԲԱՐԹՈՂ. Կիպրոսի նախկին նախագահ եւ այժմ Ներկայացուցիչների պալատի խոսնակ Սպիրոս Կիպրիանուն այսօր Աթենքի վրայով մեկնեց Բելգրադ մասնավոր առաքելությամբ՝ վերադարձնելու ամերիկացի 3 գերի զինվորներին, որոնք ապրիլի 1-ին սերբական ուժերի կողմից ձերբակալվել էին Մակեդոնիայի սահմանի մոտ:

Իր առաքելության հաջողության համար Կիպրիանուն նախքան Կիպրոսից մեկնելը ՆԱՏՕ-ից խնդրել էր 24 ժամով դադարեցնել կրակը, սակայն Մ. Նահանգների պետքարտուղարության բանբեր Ջեյմս Ռուբինը պարզապես վստահեցրել է, որ կարգադրություններ են արվել Կիպրիանուի անվտանգությունն ապահովելու համար: Ռուբինը ողջունել է գերի զինվորների ազատ արձակումը, սակայն, ավելացրել է, որ «այդ բանը պետք է արվի առանց նախապայմանների»:

Ճանապարհ ընկնելուց առաջ Սպիրոս Կիպրիանուն լրագրողներին ասաց. «Իմ առաքելությունը զուտ մարդասիրական է: Ոչ ոք չի կարող առարկել դրան»: Նա ավելացրեց, որ որոշել է գերեվարված զինվորներին բերել Կիպրոս, որտեղ նրանց կհանձնի ամերիկյան կողմին:

Կիպրիանուն ասաց նաեւ, որ Հարավսլավիայի նախագահ Սլոբոդան Միլոշեւիչն իր պատրաստակամությունն է հայտնել ամերիկացի գերիներին հանձնել որպես բարի կամքի արտահայտություն՝ առանց որեւէ պայմանի:

Ավելի ուշ Կիպրիանուի անձնական օգնական Մարիոս Կարոյանը հայտնել է, որ ամերիկացիները Կիպրոսի խորհրդարանի նախագահին խորհուրդ են տվել գիշերով չթռչել Բելգրադ՝ խուսափելով օդարշավներից:

Բերեզովսկի. «Պրիմակովը հիմնվում է ուժի եւ ոչ թե ինտելեկտի վրա»

ՄՈՍԿՎԱ, 8 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. ՌԴ գլխավոր դատախազությունը ՆԳՆ եւ Ինտերպոլի ռուսաստանյան գրասենյակ է ուղարկել անհրաժեշտ փաստաթղթեր՝ Բ. Բերեզովսկու եւ «Աերոֆլոտի» գլխավոր տնօրենի նախկին տեղակալ Ն. Գլուշկովի հետախուզման հանձնարարականով: Այս մասին տեղեկացրել է «Աերոֆլոտի» գործով քննչական խմբի ղեկավար Ն. Վոլկովը: Նա ընդգծել է, որ Բերեզովսկուն ձերբակալելու որոշումը միանգամայն հիմնավորված է:

Մինչդեռ պաշտոնանկ արված ԱՊՀ գործադիր քարտուղարը ապրիլի 7-ին Փարիզի «Կրիյոն» հյուրանոցում տված մամլո ասուլիսում հայտարարել է, որ նախագահը եւ վարչապետը երկու տարբեր մարդիկ են, որոնք հետապնդում են միանգամայն տարբեր նպատակներ: Բերեզովսկին նշել է, որ լիովին համոզված է տակավին երկրի ղեկավարի վարած խաղախաղաղության, իսկ Պրիմակովը, նրա կարծիքով, իր ողջ ներուժը ուղղել է բարեփոխումների դեմ պայքարելուն: «Պրիմակովը ցանկանում է կայունություն կառուցել հիմնվելով ուժի եւ ոչ թե ինտելեկտի վրա, ասել է նա, իսկ դա ավելի վտանգավոր է, քան այն, ինչ այսօր առաջարկում են կոմունիստները»:

Միաժամանակ բրիտանական մամուլը լայնորեն անդրադարձել է Բերեզովսկուն ձերբակալելու մասին գլխավոր դատախազության կայացրած որոշմանը: «Ֆայնենշըլ թայմսը» դա համարում է Ելցինի ու Պրիմակովի միջեւ իշխանության համար մղվող կենաց ու մահու պայքարի հետեւանք: Ըստ «Դեյլի տելեգրաֆի», Բերեզովսկուն պաշտպանում էին նրա սերտ կապերը Ելցինի ընտանիքի հետ, բայց քանի որ նախագահը հետզհետե կորցնում է իշխանությունը, ապա բռնամիները հարձակման են անցել նրա դեմ եւ պարզ է, որ Պրիմակովը հաղթել է Բերեզովսկուն: «Գարդիանի» կարծիքով, Ելցինը եւ իր զինակիցները ծգտում են ժողովրդայնություն շահել՝ իշխանության բարձրագույն ոլորտներում ծաղկող կաշառակերության առնչությամբ համաժողովրդական զայրույթը ուղղելով Բերեզովսկու դեմ, բայց նրանք թույլ չեն տա, որ հետաքննությունը այդ խնդրում ավելի խորը գնա:

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ

Հարգելի խաղաղացիներ

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը պատրաստվում է համամասնական ցուցակով մասնակցել ՀՀ Ազգային ժողովի առաջիկա ընտրություններին: Կուսակցության կառույցները, գործիչները, շարքայինները ու համակիրները հանրապետության տարածքով մեկ այս օրերին լծված են ստորագրահավաքի՝ առաջադրվելու համար ՀՌԱԿ-ի թեկնածուների առաջադրումը:

Նրանց՝ ովքեր ցանկանում են Հայաստանը տեսնել տոհմիկ ժողովրդավարության եւ իսկական ազատականության երկիր, խնդրում ենք աջակցել ՀՌԱԿ ստորագրահավաքն իրականացնողներին:

Ցանկացողները կարող են ներկայանալ նաեւ ՀՌԱԿ կենտրոնական գրասենյակ, Կորյունի 19ա շենք (Ճարտարագիտական համալսարանի նոր մասնաշենքի դիմաց), 3-րդ հարկ:

Հեռախոսներ 52-14-95, 52-54-43

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Երեկ Հայաստանի Դեմոկրատական կուսակցության գրասենյակում տեղի ունեցավ ՀԴԿ նախագահ, ՀՀ նախագահի խորհրդական Արամ Սարգսյանի մամուլի ասուլիսը, որը նվիրված էր Ազգային ժողովի առաջիկա ընտրությունների ներկա փուլին եւ, ինչպես մի» սինդրոմն է մուտք գործել որոշ մարդկանց ուղեղները. ընտրություններին նախօրյակին գրանցվում են կուսակցություններ, ստեղծվում քաղաքական կազմակերպություններ, որոնք հավանաբար դնելով միայն ու միայն իրենց հովանավորի կարողությունների վրա»: ՀԴԿ նախագահն ինչպիսի ընտրակաշառքների են գնալու ոմանք, որպեսզի ձեւավորեն իրենց այսպես ասած մեծամասնությունը»: Ակնարկելով ընտրակաշառքի հայտնի դարձած որոշ ձեւերի մասին, ՀԴԿ նախագահը կարծիք հայտնեց, որ «իրավապահ մարմինները պարտավոր են այդպիսի ցանկա-

ԱՍՈՒԼԻՍ

Արամ Սարգսյան. «ՀՀ նախագահի հետ համագործակցելը հարմարվել չէ»

Արամ Սարգսյանը հավաստեց. «արդեն այժմ մտահոգող մի քանի հարցերի»: Տեղեկացնելով, որ դեմոկրատներն արդեն հավաքել են 60 հազար ստորագրություն, Արամ Սարգսյանը նկատեց, թե «1995-ի համեմատությամբ կուսակցության հնարավորությունները 2-3 անգամ աճել են, այս տարին ՀԴԿ-ն իր կառույցներն ունի հանրապետության բոլոր մարզերում եւ բոլոր համայնքներում, ստորագրահավաքը ընթանում է երկրի ողջ տարածքում»: Նկատելով, որ ԱԺ նախորդ ընտրությունների համեմատությամբ այժմ չկա «ոչ վախի, ոչ կաշկանդվածության, ոչ անհանդուրժողականության մթնոլորտ», ասուլիսը վարողը ընդգծեց, թե այնուամենայնիվ, մտահոգող հարցեր են առաջ եկել «այսպես ասած, հովանավորների մրցույթ է սկսվել. քաղաքական կազմակերպությունները գայթակղության մեջ են ընկել եւ մոռացել են, որ ներկայացնում են գաղափարական հոսանքներ, ծրագրեր...»: Բանախոսը մտահոգություն արտահայտեց, թե «կրկին «Նամիրա-

ընդգծեց, թե իրենք ընտրապայքարի մեջ են մտել այն հույսով, որ «նոր ԱԺ-ն վերջապես պետք է դասական պառլամենտի հիմքը դնի, որտեղ ներկայացված լինեն քաղաքական հիմնական հոսանքները», մինչդեռ «ստացվում են սիմբիոզներ», իսկ դա կարող է «եւս մեկ անգամ ետ գցել մեր երկիրը նորմալ ընթացքից»: ՀԴԿ նախագահի կարծիքով, երկրի քաղաքական ուժերի «աջ թեւը բացարձակ ձեւավորված չէ», այստեղ ՀՌԱԿ-ն է, ԱԺՄ-ն եւ ԱԻՄ-ը, շատ ավելի ձեւավորված է ձախ թեւը, եւ այժմ այդպիսի կեցվածքով են հանդես գալիս շատերը, որոնք մինչ այդ կամ չկային, կամ այդպիսին չէին: Արամ Սարգսյանը նշեց, թե իրենք խոստորեն պահանջելու են, որպեսզի «ստորագրություններն ամենայն խստությամբ քննվեն», քանզի իրենց տվյալներով «այդքան ստորագրություններ հավաքողներ չկան, ինչ-ինչ ցուցակներ են արտագրում»: Դեմոկրատների նախագահին մտահոգող երրորդ հանգամանքը ընտրակաշառքներն են. «Մենք արդեն նկատում ենք, թե

ցած դեպք կանխել»:

Արամ Սարգսյանը վստահություն հայտնեց, որ իրենք առաջիկայում կդառնան խորհրդարանական կուսակցություն: Ներկա իշխանությունների նկատմամբ իրենց վերաբերմունքի մասին հարցին ՀԴԿ նախագահը պատասխանեց, թե իրենք առաջվա նման պաշտպանում են ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին, համագործակցում են նրա հետ, «սակայն դա երբեք չի կարելի ընդունել իբրեւ հարմարվողականություն», քանի որ իրենք չեն ընդունում «ներկայիս կառավարության հաստատուն սոցիալական քաղաքականությունը»: Այն հարցին, թե պատգամավոր ընտրվելու դեպքում կմնա՞ ՀՀ նախագահի խորհրդական, Արամ Սարգսյանը պատասխանեց, որ «դա կորոշի նախագահը», եւ եթե օրենքը չի արգելում, ինքը կշարունակի իր պարտականությունների կատարումը, իսկ եթե արգելում է, ապա կզբաղվի զուտ խորհրդարանական գործունեությամբ:

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Կղիմանա՞ն Արմավիրի քաղաքապետի պաշտոնի զույգ հավակնորդների ներվերը

Արմավիրի քաղաքապետի ընտրությունների բավականաչափ թափանցիկ ու հրապարակային առաջին փուլի արդյունքները ծանրութեթեւ անելուց հետո, երկրորդ փուլ դուրս եկած քաղաքապետի ժամանակավոր պաշտոնակատար Հարություն Մխոյանը եւ «Երկրապահ» կամավորական միության թեկնածու Ռուստամ Գաստարյանը գրեթե մեկ շաբաթ չերեւացին հեռուստաէկրաններին: Լռությունը խախտեց Սուրբ Զատկի տոնի կապակցությամբ Հարություն Մխոյանի շնորհավորանքը:

Ի տարբերություն առաջինի, երկրորդ փուլի քարոզարշավը սկսվեց ոչ միայն գովազդով ու վերմակն իրեն ծածկելով, այլեւ ցեխ շպրտելով ու անուն մրոտելով:

Մոտ մեկ ամիս առաջ քաղաքապետի ժամանակավոր պաշտոնակատար նշանակված Հ. Մխոյանին մրցակիցը սկսեց մեղադրել երկու տարվա բացթողումների, չարաշահումների եւ անգործության մեջ, իսկ զոհված ազատամարտիկների գերեզմանները այցելելու իրավունքը ներկայացրեց իբրեւ մենաշնորհ:

Սահմանամերձ գյուղերի, գերված եւ ապա Ռ. Գաստարյանի ջոկատի շնորհիվ փոխանակված բնակիչների շնորհակալական խոսքը կապ չուներ Արմավիրի զարգացման ու բարգավաճման կամ ճգնաժամի հաղթահարման հետ, իսկ նրանցից մեկը գտնում էր, որ «...Ռուստամ Գաստարյանը ինչ էլ անի՝ իրեն հասնում է, քանի որ նա կյանք է վտանգել, արյուն է թափել», համեմելով ասելիքը Ձեւսի ու եզան մասին ասացվածքով: Ռ. Գաստարյանի արժանիքները բոլորս գիտենք, փառք ու պատիվ իրեն, բայց ինչ մնում է «...հասնում է»-ին, ապա շնորհակալ ենք, այդ եւ նմանօրինակ բաներ արդեն ճաշակել ենք...

Առայժմ զուսպ է Հ. Մխոյանը, սակայն Արմավիրի «Սաղախուլու» կոչվող գյուղմթերքների մեծածախ շուկայի կարգավիճակը ճշտելու մասին նրա արած սպառնալից հայտարարությունը մտահոգվելու տեղիք է տալիս: Շուկայի տեր ու տիրականը գործնականում Ռ. Գաստարյանն է...

Կղիմանա՞ Հ. Մխոյանը «ատամի» «ատամով» պատասխանելու գայթակղությանը, թե՞ կշարունակի քաղաքակիրթ գործունեությունը, ցույց կտա մինչեւ ապրիլի 11-ն ընկած ժամանակահատվածը: Հանրապետական մակարդակով, ըստ էության, նույնը հանդիսացող կազմակերպությունների թեկնածուների հակամարտությունը ծայրաստիճան լարել է քաղաքի առանց այդ էլ լարված իրավիճակը: Մնում է միայն հուսալ, որ ընտրությունների երկրորդ փուլն էլ կանցնի առաջինի նման հանգիստ ու թափանցիկ, եւ աքսորի հասնող այս իրավիճակը կվերադառնա իր նախկին հունը:

ՌՈՒԴԻԿ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ
Արմավիր

Կիպրոսի չվերթը ախորժելի պատա՞ռ

Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, ապրիլի 6-ից Երեւանի «Էրեբունի» օդանավակայանից իրականացվում է Երեւան-Կիպրոս-Երեւան կանոնավոր չվերթը: Սակայն անհասկանալի է, որ չվերթն իրականացվում է ոչ թե «Զվարթնոց», այլ «Էրեբունի» օդանավակայանից, առավել եւս՝ ՅԱԿ-40 ինքնաթիռով «Արարատ» ավիաընկերության կողմից: Հիշեցնենք, որ նախկինում այս չվերթը սպասարկում էր «Արաքս» ավիաընկերությունը, սակայն ընկերության փակվելուց հետո սպասարկումն անցավ «Այաքս» ավիագործակալությանը:

ՀՀ ազգային փոխադրող հանդիսացող «Հայկական ավիաուղիների» փոխարեն կանոնավոր չվերթի իրավունքը վերապահված է «Արարատ» մասնավոր ավիաընկերությանը: Ինչո՞ւ: Ո՞վ է կանգնած ընկերության թիկունքում: Ի դեպ, Երեւանից Կիպրոս ՅԱԿ-40 ինքնաթիռը հասնում է երեք ժամում, տոմսի արժեքն է 500 դոլար, համախ ընդամենը 10 կգ թույլատրելի քաշի բեռով: Այն դեպքում, երբ Երեւանից Փարիզ թռիչքատեւողությունը կազմում է մոտ 5 ժամ, իսկ տոմսի արժեքը Կիպրոսի համեմատ առավել էժան է՝ 450 դոլար:

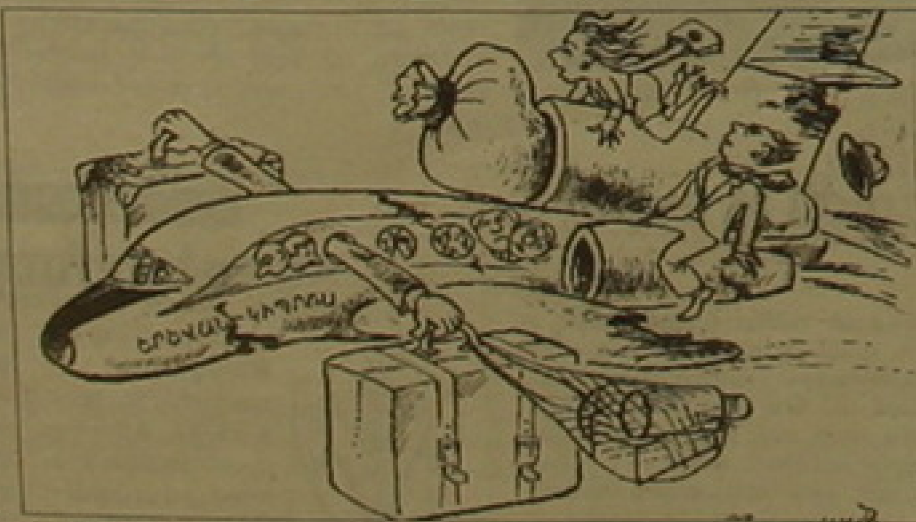

Եթե այսօր ՀՀ կառավարությունը մտահոգված է «Հայկական ավիաուղիների» ճակատագրով, ուղեւորահոսքերի ավելացմամբ, ապա հարկ է ձեռնարկված քայլերը մտածված կատարել: Կիպրոս մեկնող ուղեւորը կնախընտրի ճանապարհորդել ոչ թե «Էրեբունի», այլ «Զվարթնոց» օդանավակայանից, առավել եւս ոչ թե ՅԱԿ-40, այլ առավել հարմարավետ օդանավով:

Պարզապես հարկ է գիտակցել, որ ցանկացած բիզնես չի կարող երկար գոյատեւել, եթե պահանջվող գումարի դիմաց պայմանները անբավարար են:

ՇՈՒԿԱ

Հանրահայտ Schwarzkopf & Henkel ֆիրման Հայաստանում

Առողջության նվեր հայ կանանց

Իր գոյության 101-րդ տարում, շամպունների, ներկերի, վարսահարդարման տարբեր միջոցների արտադրությամբ աշխարհում առաջատարներից մեկը համարվող Schwarzkopf ֆիրման պաշտոնական ներկայացուցչություն ունեցավ նաեւ Հայաստանում: Գերմանական այս հանրահայտ ֆիրման այսուհետեւ Հայաստանում կներկայացնի Schwarzkopf-ի պաշտոնական ներկայացուցիչը՝ «Կլեոպատրա» ՍՊԸ-ն:

Ապրիլի 7-ին՝ մայրության եւ գեղեցկության օրը Երեւանի Կամերային թատրոնի դահլիճում հանդիսավորությամբ տեղի ունեցավ Schwarzkopf & Henkel ֆիրմայի հայաստանյան ներկայացուցչության շնորհանդեսը: Վառ գույներով, երաժշտությամբ ու հումորով «Շարմ» ընկերության պատրաստած շոու ծրագիրը ներկաների համար ուներ ոչ միայն ուրախ ժամանցի, այլեւ ֆիրմայի եւ նրա արտադրանքի մասին ճանաչողական նշանակություն: Ֆիրմայի «Բյուրի կոսմետիկս» խմբի ղեկավար Դիրկ Թրյոնդլեն լրագրողներին ներկայացրեց Schwarzkopf & Henkel-ի մասին մի կարճ պատմական ակնարկ. Schwarzkopf-ը հիմնադրվել է 1898 թվականին Բեռլինում: Մինչ այդ, փաստորեն, եվրոպական երկրներում հարգի էր բենզինով մազերի լվացման եւ հարդարման՝ առողջության համար վնասակար մեթոդը, եւ ֆիրմայի հիմնադիր Հանս Շվարցկոպֆի հայտնաբերած մազերի լվացման փոշին այն ժամանակների համար կարելի էր հեղափոխություն համարել: Շատ շուտով այդ փոշին լայն տարածում ստացավ ոչ միայն Եվրոպայում. Schwarzkopf-ը կառուցեց նորանոր գործարաններ, ընդլայնեց եւ զարգացրեց իր արտադրանքն ու տեսականին՝ դառնալով աշխարհում վարսահարդարման առաջատար ընկերություններից մեկը: 90-ականներին ֆիրման ավելի շատ սկսեց ուշադրություն դարձնել էկոլոգիապես մաքուր արտադրանք տալու վրա: Երեք տարի առաջ՝ 1996-ին, Schwarzkopf-ը եւ հանրահայտ գերմանական Henkel ֆիրման միավորվեցին՝ դառնալով մեկ միասնական հոլդինգային ընկերություն՝ Schwarzkopf & Henkel: Այդ երկու արտադրական հսկաների «ամուսնությունը» պայմանավորված էր աշխարհում շուկաների գլոբալացման խնդրի հետ: Ի դեպ՝ Henkel-ը մոտ 20 անգամ մեծ է Schwarzkopf-ից, եւ եթե վերջինս մասնագիտացված է վարսահարդարման նյութերի արտադրության մեջ, ապա Henkel խումբն աշխարհում հայտնի է լվացող միջոցների (Եվրոպայում առաջինն է), ինչպես նաեւ սոսնձող նյութերի արտադրության բնագավառում: Henkel-ն աշխարհի ավելի քան 60 երկրներում ունի սեփական ձեռնարկություններ եւ ներկայացված է աշխարհի բոլոր շուկաներում, ունի 50 հազարից ավելի աշխատակիցներ եւ մոտ 25 մլրդ գերմանական մարկի ապրանքաշրջանառություն: Այսօր արդեն Schwarzkopf & Henkel-ի արտադրանքի 70 տոկոսը արտահանվում է: Henkel խումբն ունի ուսումնասիրությունների մի մեծ կենտրոն, որի անհրաժեշտ նյութերն օգտագործվում է Schwarzkopf-ի կողմից՝ դրանով պահպանելով նրա արտադրանքի որակն ու բարձր իրացվելիությունը աշխարհի տարբեր շուկաներում:

Ինչ վերաբերում է Հայաստանի շուկային, ապա պրն Թրյոնդլեն, որը միաժամանակ ֆիրմայի անդրկովկասյան տարածաշրջանի պատասխանատուն է, հայտնեց, որ Schwarzkopf-ն այստեղ մուտք է գործել դեռեւս 1995 թվականին: Ի դեպ՝ Հայաստանը տարածաշրջանում առաջին երկիրն է, որտեղ ֆիրման ուսումնասիրություններ է կատարել, բայց որպես տարածաշրջանային կենտրոն ընտրվել է Վրաստանը, քանի որ «ֆիրման Կովկասը տեսնում է որպես մեկ միասնական տնտեսական տարածք, իսկ այդ դեպքում ամենահարմար երկիրը Վրաստանն է»: Ըստ Դ. Թրյոնդլեի, առաջին քայլերը Հայաստանում շատ դժվար էին կատարվում այնքան ժամանակ, մինչեւ կարողացան գտնել վստահելի գործընկերոջ՝ ի դեմս «Կլեոպատրա» ՍՊԸ-ի: «Մեր արտադրանքը լավն է եւ բավականին մատչելի գներով է ներկայացվում հայաստանյան շուկայում», արեւմտյան արդյունաբերողին հատուկ լայն ժպիտով ասաց պրն Թրյոնդլեն: Ինչ վերաբերում է «Ազգի» այն հարցին, թե ինչ կասեն տարածված այն կարծիքի մասին, թե Հայաստանի շուկան ողողված է երրորդ երկրների միջոցով բերված անորակ արտադրանքով, «Կլեոպատրա» ՍՊԸ-ի նախագահ Արմեն Մանուկյանը հայտնեց, որ այդ արտադրանքը մի քանի տարի առաջ ներկրվում էր Թուրքիայից, սակայն այսօր արդեն, երբ Հայաստանում կա անմիջապես ֆիրմայի դիստրիբյուտորը, Թուրքիայից ներկրումը դադարեցված է: Տեղեկացվեց նաեւ, որ ընկերության ավելի քան 1000 արտադրատեսակից հայաստանյան շուկայում առայժմ վաճառքի կհանվի մոտ 300-ը: Այսօր Schwarzkopf-ը Երեւանում ունի ընդամենը մեկ վաճառքի սրահ՝ Փափազյան 17 հասցեում: Մինչեւ տարեվերջ նախատեսված է Երեւանում բացել նաեւ Schwarzkopf-ի գեղեցկության սրահը, որտեղ վարսահարդարները կօգտագործեն միմիայն Schwarzkopf-ի արտադրանքը:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Շ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 529353, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն՝
ՀՐԱՅՐ ԶՕՐԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայություն • / 562941
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածք
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ԴԻՏԱԿԵՏ

Մինչ ԱՄՆ-ը եւ եվրոպական գերտերությունները ծեռնամուխ են լինում Հարավսլավիայի դեմ ուղղված ռազմական գործողությունների «երրորդ փուլի» իրականացմանը, հարեւան Ադրբեջանը Հայաստանի դեմ նոր ոտնձգություններ լարելու առիթը բաց չի թողնում: Ասիճաղ Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի կողմից տնտեսական շրջափակման ենթարկվող Հայաստանը գնում է նաեւ խաղաղական մեկուսացման: Եթե 1992 թ.-ից մինչ օրս գործող 907 բանաձեւն արգելակում է ԱՄՆ կառավարությանը տնտեսական եւ ռազմական օգնություն առաքել Ադրբեջան, ապա այսօր ւան ոտեսությունների կողմից ծեւավորվում են ռազմական դաշինքներ: Վտանգված է ՀՀ արտաքին խաղաղականությունը, եւ այս իրավիճակում ժամանակն է հստակ քայլեր ծեռնարկելու, ընդլայնելու դիվանագիտական ներգործության մեր շրջանակները:

Հայաստանի արտաքին խաղախականությունը դոփում է տեղում

ճանաքար ակներեւ է դառնում Ադրբեջան-Ռուսաստան հարաբերությունների անհարթությունը: Ալիեւը հրաժարվում է վերադարձնել ռուսական ՄիԳ-21 կործանիչներն ու դրանց պահեստամասերը: Փոխարենը պատրաստակամություն է հայտնում սատարելու ՆԱՏՕ-ին, ինչը մեծ գոհունակությամբ է ընդունվել Մ. Նահանգների կողմից: Ակնհայտ է, որ Ալիեւի այսօրինակ գործելակերպը հստակ նպատակներ է հետապնդում: Ադրբեջանի նախագահի գլխավոր խորհրդականը նախ հայտարարեց իր տարածքում ՆԱՏՕ-ի ռազմակայանների տեղակայման մտադրությունները, իսկ ավելի ուշ Բաքուն հստակեցրեց թուրքական ռազմակայանների տեղակայման մասին: Թուրքիայի թիկունքում կանգնած ԱՄՆ-ի համար Ադրբեջանում ռազմակայանների տեղակայումը շահեկան է, սակայն առավել շահեկան է Ադրբեջանի համար, քանի որ այսպիսով Ալիեւը Հայաստանին մղում է մեկուսացման: Հիշեցնենք, որ ընդամենը օրեր առաջ կնքվեց Իսրայել-Վրաստան ռազմական դաշինքը, այսինքն՝ արդեն իսկ գոյություն ունեցող թուրք-իսրայելյան դաշինքին, որին դե ֆակտո միացած էր Ադրբեջանը, միջնորդավորված միացավ նաեւ Վրաստանը: Ակնհայտ է, որ տարածաշրջանում ծեւավորվող նմանօրինակ ռազմական դաշինքները չեն կարող բացասաբար չանդրադառնալ Հայաստանի վրա: Համենայն դեպս, այսպես խոստովանեց նաեւ ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը: Հայաստանի դիրքերն աստիճանաբար վտանգման եզրին են:

Սենատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովին ուղղված զեկույցում պետքարտուղար Մադլեն Օլբրայթը սկսել է Քլինթոնի վարչակազմի պայքարն ընդդեմ «Ազատության աջակցության» օրենքի թիվ 907 ակտի, ինչը նշանակում է ամերիկյան օգնության տրամադրում Ադրբեջանի կառավարությանը չպահանջելով դադարեցնել Հայաստանի եւ ԼՂՀ-ի շարունակվող շրջափակումը: 907 բանաձեւի վերացումն այս պահին կհանդիսանա Ադրբեջանին պարգեւ՝ 10 տարի շարունակվող Հայաստանի եւ ԼՂՀ-ի շրջափակումը դադարեցնելուց հրաժարվելու համար: ԱՄՆ պետքարտուղար Մադլեն Օլբրայթը անծամբ է հանդես եկել «Մետաքսի ուղու» ակտի օգտին, որն ընդունվելու դեպքում գերակայող է 907 բանաձեւին: Ի դեպ, «Մետաքսի ուղու» ակտը մի կողմից միտված է տարածաշրջանում զարգացնելու համագործակցությունը, մյուս կողմից՝ ընդունվելու դեպքում շրջափակումը շարունակելու դեպքում Ադրբեջանին պատժամիջոցներ չի սահմանում: Այսինքն՝ օրենքի ընդունումը նշանակում է աջակցել Ադրբեջանի երկարաժամկետ ծրագրին, այն է՝ Հայաստանը ենթարկել մեկուսացման: Փաստենք, որ միայն անցյալ տարի ԱՄՆ-ի կողմից Ադրբեջանին հատկացվել է 61 մլն դոլարի օգնություն, իսկ այս տարի ստորագրված է 20 մլն դոլարի մարդասիրական օգնություն հատկացնելու պայմանագիր: Մինչ մի կողմից շարունակվում է տնտեսական շրջափակումը, մյուս կողմից՝ շրջանցելով Հայաստանը, տարածաշրջանում հարե-

Վարդան Օսկանյանը վերջերս **«Ազգին»** փորձում էր փաստել, որ եթե անգամ ընդունվի «Մետաքսի ուղու» ակտը, ապա միեւնույն է, մինչեւ Ադրբեջանը չվերացնի շրջափակումը, պետական մակարդակով օգնություն չի կարող ստանալ: Սակայն հարկ է հիշեցնել, որ ակտը միտված է տարածաշրջանում խաղաղության հաստատմանը, էներգետիկ, տրանսպորտային համագործակցությանը, ինչը սակայն անհնար է առանց շրջափակման վերացման: Հարցն այն է, որ «Մետաքսի ուղին» շրջանցելու է Հայաստանը: Ամերիկայի հայկական համագումարի կողմից **«Ազգին»** տրամադրված փաստաթղթում սենատոր Պոլ Սարբանեսը (դեմոկրատ Մերիլենդից) փաստում է, որ «Մետաքսի ուղու» նոր, վերամշակված բանաձեւը (S.579) ոչնչով չի տարբերվում նախորդից եւ Քլինթոնին լայն լիազորություններ է տալիս դուրս մղելով 907 հոդվածը: Սենատորին պաշտպանել է նաեւ Կալիֆոռնիայի սենատոր Բարբարա Բոքսերը (դեմոկրատ): Նա հայտարարել է, որ «Մետաքսի ուղու» բանաձեւի ընդունումը «Հայաստանին հանձնում է քամուն, ինչը ճիշտ եւ արդար չէ», հավելելով, որ Ադրբեջանին օգնություն տրամադրելու դիմաց պետք է նրա առաջ որոշակի պայմաններ դրվեն: Սակայն նման պահանջներ ակտում չեն արձանագրված: Մինչդեռ ԱՄՆ-ը սատարում է մի երկրի Ադրբեջանին, որտեղ խախտված են մարդու իրավունքները, ժողովրդավարության կանոնները եւ տիրում է կոռուպցիան:

ԱՐԱՔՍ ՍԱՓԱՐՅԱՆ

Թյուրիմացություն

«Ազգը» շաբաթօրյա թողարկման մեջ հայտնել էր, թե «Շամիրամ» կազմակերպության թիվ 2 դեմքը պատգամավոր Անժելա Բակունցը, ընտրազանգը լքում է հանելով իր թեկնածությունը մեծամասնական ընտրակարգում: Երեկ տկն Անժելա Բակունցը զանգահարեց խմբագրություն հայտնելով, թե դա թյուրիմացություն է, եւ ինքը չի պատրաստվում լքել ընտրազանգը: **«Ազգին»** մնում է բարի երթ եւ հաջողություն մաղթել պատգամավորության թեկնածուին:

Ի լուր լրագրողների

Սամուելի ազգային ակումբը այսօր, ժամը 15:00-ին «Գոլդստեն» սրճարանում (Փավստոս Բյուզանդի 1,3) «Հրապարակ բեմ» ծրագրի շրջանակներում կազմակերպում է հանդիպում ՀՀ զինվորական դատախազ Գագիկ Ջհանգիրյանի հետ:

ՄԱՍ

Սիմոն Կամսարականը գտե՞լ է Արցախի հիմնախնդրի լուծման բանալին

Մինչ Մինսկի խմբի եռանախագահությունը ԵԱՀԿ հովանու ներքո Արցախի բնակչության կարգավորման առայժմ ապարդյուն ճիգեր է գործադրում փորձելով մոտեցնել հակամարտող կողմերի տրամագծորեն տարբեր դիրքորոշումները, խաղաղագետ, հիմնարար գիտությունների կենտրոնի (ՀԳԿ) տնօրեն Սիմոն Կամսարականը սուսուփուս հայտնագործել է հիմնախնդրի լուծման... բնագիտական բանալին, որ երեկ հրամցրեց Արմենպրեսի սրահում հավաքված լրագրողներին:

Աշխարհի խաղաղ համակեցության, հակամարտությունների խաղաղ կարգավորման դասական (քաղաքական) մոտեցումներն անարդյունավետ են, հակամարտող սուբյեկտներից առնվազն մեկը որպես կանոն չի ընդունում եվրոպական քաղաքական կառույցների բանաձեւերը, իսկ պարտադրված լուծումները հակամարտության օջախը մարելու փոխարեն անթեղում են դրանք վերահաս, առավել կործանարար «պայթյունի» սպառնալիք ստեղծելով, համոզված է քաղաքագետը: Հակամարտությունների «անլուծելիության» պատճառն, ըստ նրա, լուծման սխալ տրամաբանությունն է, որը քաղաքականից պետք է տեղափոխվի համակարգային-բնագիտական հարթություն:

Այդ հարթության վրա դիտարկելով Արցախի հիմնախնդրի լուծումը, ՀԳԿ-ն հայտնաբերել է, որ դա հնարավոր է միայն եռաբեւեռ «քաղաքակրթական-քաղաքական» փոխհարաբերությունների դաշտում: ՄԱԿ-ի հովանու ներքո ստեղծվում է քաղաքական եւ քաղաքակրթական տարբեր մայրցամաքներ (Եվրոպա, Ասիա, Ամերիկա) ներառող երեք խոշոր, քաղաքակրթական մեծ զանգված եւ հզոր դաշտ ունեցող երկրների (Ռուսաստան, ԱՄՆ, Չինաստան) եռանկյունին, որն էլ հենց ծեւավորելու է այն «իներցիալ քաղաքակրթական լոկալ տարածությունը», որ փոխարինելու է այսօր ԼՂՀ-ն մեկուսացրած գլոբալ քաղաքակրթական ընդհանրական տարածությանը:

Շրջանցելով պրն Կամսարականի դատողությունների շղթան, որ խրթին է հասարակ մահկանացուներիս համար, ավետենք ՀԳԿ կենտրոնի տնօրենի հավաստիացումը, ընդգրկվելով հիշյալ եռանկյունում, իբրեւ հասուկ հոգածության առարկա, ԼՂՀ-ն կարճ ժամանակահատվածում (երեք տարում) սրընթաց իջնելու է ռազմաքաղաքական ռելսերից եւ անցնելու է խաղաղ կենսագործունեության՝ հստակեցնելով իր քաղաքական կարգավիճակը: Որ եռանկյունում կամ քառանկյունում է ներքաշվելու այդ ընթացքում Ադրբեջանը, դժվար է ասել: Կարեւորն այն է, որ պրն Կամսարականը բնագիտական կարգավորման այդ բանալին կիրառելի է համարում նաեւ այլ հակամարտությունների համար, «Դրա համար անհրաժեշտ է ընդամենը գիտավերլուծականորեն բացահայտել կոնֆլիկտի արմատները, հստակեցնել դրա բնապատմական տեսքը եւ զարգացման հեռանկարները, ըստ այդմ գտնել լուծման համար անհրաժեշտ քաղաքական եռանկյունին», եւ հակամարտությունն ինքն իրեն կլուծվի: Իսկ մենք ազգովին գլուխ ենք կոտրում՝ Արցախի հիմնախնդրի լուծման միլիմետրանոց առաջխաղացման ճանապարհներ փնտրելով, ԱՄՆ-Ռուսաստան-Չինաստան ոչ սիրային եռանկյունու ծեւավորման հեռանկարը թողած...

Լ. Պ.

ԱԶԳԱՅՆԱՄԱՐՏ

Մի լուսանկարից մինչեւ հիմնադրամ

Լուսանկարվածները մահապարտների գնդի երրորդ դասակի ազատամարտիկներն են: Լուսանկարը 8-9 տարվա պատմություն ունի: Այսինքն՝ արցախյան պատերազմի ամենավճռորոշ պահերից մեկն էր: Նրանցից շատերի անուններն են հուշ մնացել, անուններ, որոնք իրենց իսկ ընկերներից սովորական էին հնչում, սակայն իրենցից հետո, այլոց ընկերներից՝ խորհրդավոր ու ակնածական: Շահեն Մեղրյան, Սիմոն Աչիկգյոզյան, Վանիկ Օհանյան, Ամբաս Խաչատրյան, Արթուր Դանիելյան... Բոլորին չես թվարկի, քանզի ցուցակն այդ անվերջանալիորեն երկար կլինի, իսկ ամեն մի նոր արտասանած անվան հետ մեծանում է իրականության ողբերգականության գիտակցումը: Նրանց հերոսականությունը ծառայեցվում էր հայրենիքին, մահերիներին բաժին էին հասնում հերոսի ընտանիք կոչվելու պատվարժանությունը եւ... կոտրված կյանքեր՝ երիտասարդ այրիներ, որբացած զավակներ, որդեկորույս ծնողներ: Ինչպե՞ս են շարունակելու ապրել եւ ի՞նչն է նրանց հոգեկան արիություն պարգեւելու. թերեւս, համախմբվածությունն այն բոլոր ընտանիքների, որոնք նման կորուստ են ունեցել:

Թալինեցի զոհված ազատամարտիկ Ամբաս Խաչատրյանի այրու եւ մարտական ընկերների հետ ծանոթությունն առիթ հանդիսացավ, որ տեղեկանամ այդպիսի մի համախմբող կառույցի գոյության մասին: Մեկ ու կես տարի առաջ Երեւանում հիմնվեց եւ արդարադատության նախարարության կողմից հաստատվեց «Շահեն Մեղրյան» հիմնադրամը, որի նախագահը սիրված հայրենակից եղբայրն է... նույնպես ազատամարտիկ Պետրոս Մեղրյանը: Հիմնադրամը վերջերս է քաղաքապետարանի կողմից պարգեւվել առանձնատնային տարածքով, որի շնորհանդեսին այս ամիս նախապատրաստվում է: Շնորհանդեսի օրը տեղի է ունենալու նաեւ մրցանակաբաշխություն՝ համաձայն նախապես հայտարարված հայրենասիրական թեմայով լավագույն շարադրության հանրապետական պատանեկան մրցույթի արդյունքների: Մրցույթին արձագանքել էին շատ շատերը ո՛չ միայն Հայաստանից, այլեւ՝ Արցախից: Հիմնադրամի նախագահը ներկայացրեց առ այսօր իրականացված ծրագրերը, մի քանի մրցույթներ, որոնցից մեկը Շ. Մեղրյանի անվան կարատեի մրցությունն էր Աբովյանում, Ամանորի կապակցությամբ նյութական օգնություն զոհվածների 500 կարիքավոր ընտանիքներին եւ այլն: Ներկայումս հիմնադրամը նախագծել է մի մարդասիրական ծրագիր, որը հնարավորություն կընձեռի բարելավելու Հայաստանում (ըստ ծրագրի՝ մասնավորապես Տավուշում) վերաբնակված 50-60 շահումյանցի փախստականների կենսական պայմանները՝ լուծելով խմելու եւ ոռոգման ջրամատակարարման, ճանապարհաշինության, դպրոցի ու բաղնիքի կառուցման հարցերը: Ընդ որում, գործունեության համար պահանջվող միջոցները հիմնադրամն ինքն է հայթայթում՝ չսպասելով կամավոր բարեգործությունների:

«Վերջին 4-5 տարիներին, խաղաղական ինչ-ինչ պատճառներով, մոռացության էին մատնվել շատ ազատամարտիկների անուններ: Մենք, Մեղրյանի անվան հիմնադրամ ստեղծելով, նպատակ ունենք հարություն տալու այդ անուններին, ինչպես նաեւ հիմնադրամի հյուրընկալ հարկի ներքո համախմբելու ո՛չ միայն մեր մարտնչած տղաներին, այլեւ՝ ամեն կերպ աջակցել նրանց ու զոհվածների ընտանիքներին: Արդեն ներգրավել ենք Շահումյանի գործարարներին՝ շրջանի մշակութային կյանքին եւ հարակից գյուղերի կարիքավոր բնակչությանը հովանավորելու», ասաց նախագահը:

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

Արցախյան հարցը՝ ուշադրության կենտրոնում

Մարտի 31-ին Փարիզում տեղի ունեցած եվրոպական երկրների հայկական համայնքների ներկայացուցիչների հանդիպմանը մասնակցել է նաեւ ԼՂՀ արտաքին գործերի փոխնախարար Աշոտ Ղուլյանը: Հանդիպումը, որին մասնակցում էին հայ համայնքների 200 ներկայացուցիչներ, կազմակերպվել էր սեպտեմբերին՝ Երեւանում անցկացվելիք համահայկական կոնգրեսին նախապատրաստվելու նպատակով: Կազմակերպական հարցերի հետ հանդիպման մասնակիցները շոշափեցին նաեւ արցախյան հիմնահարցը:

Նրանց առաջարկները բխում էին ԼՂՀ շահերից եւ 1 անգամ եւս ընդգծեցին Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրն արդարացի լուծելու գործում իր արժանի ներդրումն ունենալու սփյուռքի պատրաստակամությունը:

Շահումյանի երկրորդ կյանքը

Դեռեւս ադրբեջանական բանակի հսկողության տակ գտնվող Շահումյանի շրջանի բնակիչներից նրանք, ովքեր չեն ցանկացել լքել Արցախը, ծվարել են շրջանի 4 գյուղերում՝ Ակնաբերդ, Զարեքսար, Դադիվանք, Տոնաշեն:

Շրջվարչակազմի ղեկավար Ռոբերտ Աղինյանի խոսքերով, շրջանի բնակիչների թիվը բնական աճի հետեւանքով մեծանում է: Վերջին 3 տարում այստեղ նորաստեղծ ընտանիքների թիվն ավելացել է 14 տոկոսով: Շրջանի սոցիալ-տնտեսական խնդիրները լուծվում են ոչ արագ, բայց հետեւողականորեն:

Վերակենդանացած շրջանային հիվանդանոցը համապատասխան սարքավորում եւ մասնագետներ չունենալու պատճառով առայժմ չի գործում: Դրա փոխարեն շրջկենտրոն Ակնաբերդում գործում է բուժտապասարկման կետ: Կան հիմնախնդիրներ նաեւ կրթության բնագավառում. Դադիվանքում դպրոցը դեռեւս տարրական է, իսկ Տոնաշենում կրթօջախ ընդհանրապես չկա:

Ընթացիկ տարում շրջանում կատարվել է 100 հա հացահատիկի եւ 45 հա կարտոֆիլի ցանք: Զարգանում է նաեւ անասնապահությունը: Շրջանի բնակիչների մեջ քիչ չեն գյուղատնտեսական փիգնեսով զբաղվել ցանկացողները: Արդեն 30 շահումյանցիներ խնդրանքով դիմել են շրջվարչակազմ՝ այդ նպատակով վարկեր ստանալու:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Հասարակություն

ԶԻՆԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Օրենքի իմացությունը՝ ճիշտ գործելու լավագույն միջոց

Զինծառայողների, հատկապես նորակոչիկների իրավունքների պաշտպանության եւ ժամանակավոր այդ կարգավիճակից բխող այլազան հարցեր ոչ միայն իրենց՝ զորակոչվածների ուշադրության կենտրոնում են, այլեւ առաջին հերթին մտահոգում են նրանց հարազատներին: Քաղաքացիական օրենքներից դուրս գտնվող զինծառայողը՝ բանակային բարդ համակարգում հայտնվելով, է, թե ոչ, ազատամարտիկների ու զինծառայողների եւ զոհվածների ընտանիքների արտոնությունները պահպանվո՞ւմ են արդյոք, փախուստի եւ հետախուզման մեջ գտնվող զինապարտների ու զինծառայողների հետագա ճակատագրի վերաբերյալ հարցեր եւ այլն: Թեեւ, ինչպես տեղեկացրին, դիմումների ճանակը նախորդ տարիների համեմատությամբ նվազել է: Իմ հարցին, թե ինչպիսի բովանդակությամբ բո-

միջնորդ հանդիսացել: Ծառայության կողմից տրված ցանկացած գրավոր գնահատական իրավաբանական ուժ ունի:

Ընթերցելով մասյանները՝ կարելի էր հանդիպել նաեւ բացահայտ օրինախախտումների, երբ, օրինակ, մեկուկես տարվա զորակոչով ծառայած տղաներին զինծառայությունը երկու տարի դառնալուց հետո նորից էին զորակոչել: Կամ, օրինակ, երբ զորակոչվել էին թոշակառու եւ ա-

առավել, քան քաղաքացիական անձինք, զգում է ճիշտ խորհրդի կարիքը: Հենց այդ խորհուրդն էլ, զինապարտության եւ զինծառայողների ու նրանց ընտանիքների սոցիալական պաշտպանության մասին օրենքներին հիմնվելով, պաշտպանվում է բանակային հարցերով իրավաբանական ծառայությունը, որն արդեն 3 տարի ընդունելության օրեր ունի Սպայի տանը եւ պաշտպանության նախարարությունում: Քանի որ ծառայությունը պարբերաբար գովազդվում է հեռուստատեսությամբ, հետաքրքիր էր ծանոթանալ աշխատակազմին եւ կատարվող աշխատանքներին:

«Հազվադեպ է պատահում, որ մեզ դիմեն անմիջականորեն զինծառայողներն ու զինապարտները, հիմնականում նրանց հոգսերով ներկայանում են ընտանիքի անդամները: Մեծ թվով դիմումներ ենք ստանում նաեւ մարզերից», զրույցի ընթացքում նշեց ՊՆ իրավաբանական բաժանմունքի իրավական հարցերով բաժնի պետ, փոխգնդապետ Էֆրիկ Ավետիսյանը: Ծառայության գործունեության երեք տարիներին կուտակված դիմումներից դատելով՝ դրանց բնույթը գրեթե չի փոխվել՝ տղան զորակոչի ենթակա

ղոլներ են հաճախ կրկնվում, փոխգնդապետը պատասխանեց, որ ծնողները դժգոհում են զորամասերի բուժսպասարկումից եւ սանիտարահիգիենիկ վիճակից, սակայն անտեսում են պատճառներից մեկը՝ զինվորների անմաքրակենցաղ լինելը: Քիչ չի պատահում, երբ զորակոչի ժամանակ զինվորական բժշկական հանձնաժողովի տված եզրակացությունը չի համընկնում մինչ այդ տեղամասային պոլիկլինիկայից դուրս գրված վկայությանը, ասենք, նորակոչիկի վատառողջ լինելու վերաբերյալ, իսկ նման հակասություններում երբեմն փոքր չէ ծնողների նախորդող «դերը»: Պատահել է, որ ծնողները վաճառել են զինծառայության մեջ գտնվող որդու սեփականությունը, ինչի իրավունքը, մինչ տղայի վերադարձն ու համաձայնությունը, չունեին: Իրավաբանական ծառայության միջամտությունից հետո սեփականությունը վերադարձվել է: Ծառայությունը հանդես է գալիս միայն որպես խորհրդատու, պարզաբանելով՝ օրենքի սահմաններո՞ւմ է գործել հայցվորը, թե՞ ոչ, սակայն եղել են դեպքեր, երբ բողոքող կողմի իրավացիությունից ելնելով, ծառայությունը դիմել է Վճռաբեկ դատարան,

նաշխատունակ ծնողների որդիներ՝ նրանց խնամքի միակ աղբյուրը: «Բարդությունների է հանգեցնում նաեւ բնակչության՝ օրենքի չիմացությունը: Գոնե իրենց արտոնություններին մարդիկ պետք է տեղյակ լինեն», ասաց իրավաբան Արտաշես Կարապետյանը: Իսկ այդ արտոնությունների համաձայն, օրինակ, զինծառայության ընթացքում սպանված կամ զոհված զինվորների հուղարկավորության ծախսերը հոգում է կառավարությունը, ինչպես եւ հոգում է ծառայելիս հաշմանդամ դարձած տղաների բուժման ծախսերը: Այնուհետեւ, ըստ զինծառայողների եւ նրանց ընտանիքների սոցիալական պաշտպանության մասին օրենքի 30-րդ հոդվածի, պետական բյուջեի հաշվին կարգավորվում են նախկին ազատամարտիկների նյութական պաշտպանության խնդիրները՝ գումարային ու պարենային օգնությունից մինչեւ կոմունալ ծախսերի վճարում: Ինչպես նշեց իրավաբանական ծառայության պետ տրն Ավետիսյանը, «մեր գործունեության հիմքը զինապարտության մասին օրենքն է, որից ելնելով էլ աջակցում կամ մերժում ենք քաղաքացուն»:

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

ԳՐՈՒՄ ԵՆ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐԸ

Գյուղերում նոր ընտանիքներ քիչ են կազմվում

Քանի որ Հայաստանը գտնվում է տնտեսական ճգնաժամի մեջ, չունի օգտակար անսպառ հանածոներ, պետք է բնության տվածը ռացիոնալ օգտագործել: Օրինակ, մշակովի հողերն ընդարձակելու փոխարեն մշակովի հողերը թողնում են անմշակ, վերածում են արոտավայրերի, որոնցից գրեթե օգուտ չկա: Սակայն այս հարցում մեղավոր չեն գյուղացիները կամ հողագործները, նրանք եւս ապրելու միջոց չունեն: Նրանց հույսն այդ մի կտոր հողն է, որը հնարավորություն չունեն մշակելու: Իսկ հեռուստատեսությամբ, ռադիոյով կամ լրագրերում հաճախ հայտարարում են, որ գյուղատնտեսությանը տրամադրված են որոշ չափով վարկեր, սակայն ներկայումս գյուղացին չի ստանում այդ վարկերը, կամ նրանց առաջարկվում են այնպիսի պայմաններ, որոնք բոլորովին ձեռնտու չեն:

Երբեմն առանձին անհատներ հնարավորություն չեն ունենում այդ գործողությունները կատարել, հետեւաբար ավելի հարմար կլինի, որ պետության կողմից ստեղծվեն գյուղատնտեսական կոոպերացիաներ, որոնք էլ նրանց կապահովեն անհրաժեշտ տեխնիկայով, գործիքներով եւ այլն: Հաճախ սոցիալական ծանր վիճակը որոշ ընտանիքներում անհաշտության պատճառ է դառնում, կամ երբեմն երիտասարդները չեն ամուսնանում, որովհետեւ միջոցներ չունեն ընտանիք պահելու:

Ուստի, լինելով ապագա տնտեսագետ, կառավարությանն առաջարկում եմ չանտեսել այս հարցը, չէ՞ որ կայուն պետության հիմքը կայուն ընտանիքներն են, որոնց թիվն այսօր նվազում է Հայաստանում:

ԱՐՄԻՆԵ ԱՂԱՍՅԱՆ,
9-րդ դասարանցի,
«Բվյնս» վարժարան

Ինչո՞ւ էր լռում Կարեն Սերոբիչը

Մեր մի բուռ երկրի ու ժողովրդի համար շուրջ 100 կուսակցությունների առկայությունը ինքնին չարիք է մեր ժողովրդի համար: Նրանք ծվատում ու ջլատում են ժողովրդի միասնությունը, պառակտում նրան: Ավելին, այդ կուսակցությունների ճնշող մեծամասնությունը, ըստ էության, կուսակցություններ չեն, այլ խմբեր ու թիմեր, գաղափարազուրկ քաղաքական աղանդներ: Նրանց մեծ մասը ՀՀՇ-ի արբանյակներն են, սեփականաշնորհմամբ ավազակային, թալանչիական կապիտալիզմի կողմնակիցներ, որոնք ծվարելով երեկվա եւ այսօրվա նախագահների փեշի տակ, ուղղակի եւ անուղղակի նպաստել են երկրի ավերման գործընթացին: Այսօր Հայաստանում առկա կուսակցությունները փաստորեն բաժանվել են երկու բեւեռի: Մի կողմում սոցիալիզմ ցանկացող ՀԿԿ-ն է, մյուս բեւեռում սեփականաշնորհմամբ թալանչիական կապիտալիզմի կողմնակից մնացած բոլոր կուսակցությունները: Դժբախտաբար, այդ ճամբարում է հայտնվել նաեւ ՀԺԿ-ն Կ. Ս. Դեմիրճյանի ղեկավարությամբ: Ակնհայտ է, որ ՀՀՇ-ի կազմալուծում ակտիվ անձնական գործունեություն է ունեցել Վազգեն Սարգսյանը, իսկ «Հանրապետական» կուսակցությունը, լինելով Լեւոնի եւ Ռոբերտի հենասյուներից մեկը, ուղղակի եւ անուղղակի մասնակցել է երկիրն այս վիճակին հասցնելու սեւ հերկին: ՀՀՇ-«Երկրապահ»-«Հանրապետական» կուսակցությունները, լինելով Ռ. Քոչարյանի եւ նրա արհեստավարժների կառավարության հենարանը, միավորվեցին, որպեսզի 3-րդ անգամ իշխանությունը պահեն իրենց ձեռքում: Թվում էր, թե ընդդիմադիր կեցվածք ունեցող կուսակցությունները, այդ թվում նաեւ ՀԺԿ-ն, այդ արհավիրքի դեմն առնելու համար կմիավորվեն եւ կդիմակայեն: Սակայն դա միայն թվում էր...

Տասը տարի ընդհատակում բավականին հաջող գործելուց հետո Կ. Ս. Դեմիրճյանը վերջապես դուրս եկավ ընդհատակից եւ իր նորաթուխ կուսակցության հետ միավորվեց ՀՀԿ համաձուլվածքի հետ...

Նախագահական վերջին ընտրություններում Ռոբերտ Քոչարյանից "ինչինչ" ակնկալելով, աշխատավոր ժողովուրդն իր ձայնը տվեց Կարեն Սերոբի Դեմիրճյանին:

...Իսկ թե աշխատավոր ժողովուրդն ում ոտքերի տակ էր ոչխարներ մորթում եւ սոցիալիզմ աղերսում...

Ի՞նչ հուսախաբություն եւ հիասթափություն...

...Իսկ թե ինչու էր լռում եւ ընդհատակում գործում երեկ աթեիստ ու կոմունիստ, այսօր աստվածապաշտ, բայց Աստծո դատաստանից չվախեցող Կարեն Սերոբի Դեմիրճյանը:

ԱՇՈՏ ԱՍԼԱՆՅԱՆ

ՍՓՅՈՒՌՔ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ճյուղեր տարածել՝ չմոռանալով արմատները

Հայաստանում աշխատող սփյուռքահայ մասնագետներ

28-ամյա Մարալ Մուշեղյանը ցանկանում էր հայերի մասին իմանալ ավելին, քան եկեղեցական արարողությունները, խոլարին եւ փլավը կարող են պատմել: Մայիսին, երբ նա վերջացրեց քննությունները, դիմեց Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն (ՀԲԸՄ) եւ խնդրեց «Ձեր մասնագիտական փորձը Հայաստանում» ծրագրին մասնակցելու հայցադիմումի օրինակ: Երեք ամիս անց նա արդեն Երեւանում էր եւ բառարանները ձեռքին տքնում էր Հայաստանի քաղաքացիական օրենսգրքի թարգմանու-

թյան վրա: Սակայն Մուշեղյանը միակը չէ: Սան Դիեգոյի բնակիչ Ձաք Բուռնազյանը ներկայումս դասավանդում է Ստեփանակերտի պետական համալսարանում, 75-ամյա նյույորքցի իրավաբան Հարրի Գոտահյանը չորս շաբաթ աշխատեց ՀՀ Կենտրոնական բանկում, Կանադայից անգլերենի 26-ամյա ուսուցչուհի Մարիամ Մաթոսյանն առաջին մասնակիցն էր անցած ամռանը ՀԲԸՄ-ի սկսած այս ծրագրի: Նա թարգմանություններ էր անում Երեւանի անգլիական լուրերի շաբաթական ծառայության համար:

Ըստ ՀԲԸՄ պաշտոնական հայտարարագրի ծրագրի՝ նպատակը «իր մասնակիցներին եզակի հնարավորություն ընձեռելն է իրենց արեւմտյան կրթությունն ու մասնագիտական վարպետությունը, գիտելիքներն ու փորձն իրենց հեռավոր հայրենիքի զարգացմանը ծառայեցնելու, ինչպես նաեւ անմիջականորեն ականատես լինելու Հայաստանում ընթացող բարեփոխումներին՝ ե՛ւ կառավարական, ե՛ւ տնտեսական, ե՛ւ առողջապահական, ե՛ւ կրթական ու բազում այլ ոլորտներում»: Սակայն «մասնակիցների» համար ամենակարեւորը գուցե «եզակի հնարավորություն» բառերն են:

«Ամենակարեւորը պարզապես Հայաստանում լինելն է, ասում է Մուշեղյանը, սփյուռքում ծնված հայը կարող է իրեն օտար զգալ, բայց այստեղ, երբ ես հայերեն եմ խոսում, բոլորովին ուրիշ է, ես ինձ իսկական հայ եմ զգում»:

Սա, իհարկե, նրանց տեսանկյունից: Մինչ սփյուռքից ժամանած մասնագետները հիանում են հայ լինելու եւ զգալու փաստով, նրանք նաեւ նպաստում են Հայաստանի զարգացմանը: Օրինակ, Մուշեղյանի թարգմանությունը կօգնի արեւմտյան անգլիախոս իրավաբաններին ավելի լավ ըմբռնելու հայկական օրենքների յուրահատկությունները: «Գործը դանդաղում է, բողոքում է նա, դա երբեմն ծանծրացնում է: Ես ձեռքիս տակ երկու բառարան ունեմ, որոնց մեջ փնտրում եմ համարժեք յուրաքանչյուր երկրորդ բառը: Սակայն ճանապարհի մեծ մասը, բարեբախտաբար, ետեւում է»:

Աշնանը Հայաստանում էին ծրագրի 8 մասնակիցներ տարբեր մասնագիտությունների գծով: Ծրագիրը հղացել էր Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի հետ համագործակցող Լանա Գազանճյանը եւ ստացել ՀԲԸՄ նախագահ Լուիզ Սիմոն Մանուկյանի օրհնությունը: Ծրագրի մասնակիցները, ըստ նրա, մեծ մասամբ առաջին անգամ են լինում Հայաստանում, ինչը որոշակի խնդիրներ է առաջացնում՝ կապված առաջին տպավորությունների հետ: «Նրանք Հայաստանում հայտնվում են հանկարծակի եւ տեսնում, որ խիստ տարբերվում է իրենց պատկերացումներից», ասում է Գազանճյանը, որն արդեն հասցրել է ընտելանալ դրան:

Փորձը կարելի է համարել փողոց երկկողմանի երթեւեկությամբ, մասնակիցը եւ վերցնում է ինչ-որ բան, եւ տալիս: «Մենք փորձում ենք օգնել սփյուռքի հայերին, որոնք փորձ չունեն, սակայն ցանկանում են իրենց հայ զգալ, ասում է նա, հույս ունենք, որ հյուրընկալ կողմը եւս օգտվում է դրանից»: Սակայն Լանա Գազանճյանն առավելություններ չի փնտրում: «Երբ ես հանդիպում եմ կամավորների, որոնք ցանկանում են գալ այստեղ եւ միանգամից փոխել ամեն ինչ, փորձում եմ հասկացնել նրանց, որ ամեն ինչ այդքան պարզ չէ»:

Միջին հաշվով ծրագիրը տեւում է 5 շաբաթ, ինչը համաձայնեցվում է յուրաքանչյուր առանձին մասնակցի հետ: Մասնակիցը չի վարձատրվում իր աշխատանքի համար, ինքն է հոգում ճանապարհածախսը: ՀԲԸՄ-ն միայն ապրելու վայր է տրամադրում: Մասնակիցը պետք է ունենա բակալավրի, ցանկալի է՝ մագիստրոսի կոչում եւ առնվազն երկու տարվա մասնագիտական փորձ: Հայերեն իմանալը պարտադիր պայմանների մեջ չի մտնում: Եթե ցանկանան սովորել, տեղում ավելի հեշտ կլինի:

AIM
Փետրվար

ՊՈԼԻՍ

Գարեգին պատրիարքի տարելիցի ոգեկոչում

Պոլսո Շիշլիի գերեզմանատանը մարտի 10-ին հոգեհանգստյան պաշտոնով եւ հանդիսավոր արարողությամբ կատարվել է երջանկահիշատակ Գարեգին պատրիարքի նորակերտ շիրիմի բացումը: Ոգեկոչվել է նաեւ Շնորհք պատրիարքի հիշատակը: Արարողությունը նախագահել է Մեսրոպ պատրիարքը՝ իր կողքին ունենալով Շահան արքեպիսկոպոսին եւ Մայր աթոռ ս. Էջմիածնից ժամանած Ներսես եւ Արսեն արքեպիսկոպոսներին: Այս մասին տեղեկացնելով, Փարիզի «Յառաջ»-ն ավելացնում է, որ Գումգափուի (Պոլիս) մայր եկեղեցում էլ մարտի 14-ին ոգեկոչվել է Գարեգին պատրիարքի հիշատակը՝ նրա վախճանման առաջին տարելիցի առթիվ: Պատարագել է եւ հավուր պատշաճի քարոզ կարդացել Շահան արքեպիսկոպոսը: Այնուհետեւ «սիրո սեղան» է կազմակերպվել Գարեգին պատրիարքի ջանքերով հիմնադրված «Սեվ» կրթական եւ առողջապահական հիմնարկում: Այստեղ նախագահել է Նորընտիր պատրիարքը: «Սեվ»-ի կատարած եւ կատարելիք աշխատանքների մասին է խոսել հիմնարկի ատենադպիր Գրիգոր Դուշմենյանը: Հավաքույթի ավարտին ելույթ ունենալով Մեսրոպ արքեպիսկոպոսը դառնությամբ անդրադարձել է համայնքի մարմինների ցուցաբերած անտարբերությանը: «Այս անտարբերությունն իր ժխտական ազդեցությունն է թողնում մեր կրթական, գրական եւ մշակութային կյանքի վրա», եզրափակել է նա:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **միջազգային**

1999 թ. ի ապրիլի 18-ը Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովի (արդեն չորրորդ անգամ վաղաժամկետ) ընտրությունների օրն է։ Արդեն սկսվել է նախընտրական պայքարը, որին մեծ թափ ու նշանակություն են տալիս առաջին հերթին քաղաքական կուսակցությունները։ Թե ո՞ր կուսակցությունը այսօր ունի որոշակի հնարավորություն եւ առավել ձայներ կհավաքի թերեւս կարելի է կարծիք կազմել Թուրքիայում տեղի ունեցող քաղաքական իրադարձություններից ելնելով։

Թուրքիայի 1998 թ. ի ներքին քաղաքականության բնագավառում կարեւոր իրադարձություն էր կառավարական ճգնաժամը, որի արդյունքում «Առաքինություն», «Ճշմարիտ ուղի» եւ «Ժողովրդա-հանրապետական» կուսակցությունները բարձրացրին «Մայր հայրենիք» կուսակցության նախագահ Մեսութ Յըլմազի կառավարությանն անվստահություն հայտնելու հարցը։ Ընդդիմության այդ քայլը պայմանավորված էր Յըլմազի մի շարք բնագավառներում տնտեսական եւ սոցիալական բարենորոգումներով, որի շնորհիվ աճեց նրա եւ կուսակցության հեղինակությունը Թուրքիայում։ Նկատվում էր նաեւ զինվորականության եւ Յըլմազի մերձեցումը մի շարք խնդիրների շուրջ, ինչն անհանգստացրեց ընդդիմությանը։ Այս ամենից ելնելով սպասվում էր, որ 1999 թ. ի ապրիլի 18-ին «Մայր հայրենիք» կուսակցությանը կհաջողվի հավաքել ձայների մեծամասնություն, որն էլ իր հերթին 2000 թ. ի նախագահական ընտրություններում Յըլմազին հաղթանակ էր բերելու։ Ընդդիմությունը հաշվենկատ մոտեցում ցուցաբերեց այս իրողությանը եւ «Թուրքբանկի» անօրինական սեփականաշնորհման պատրվակով, ինչպես նաեւ պաշտոնական դիրքի չարաշահումների պատճառաբանություններով հասավ Յըլմազի կառավարության հրաժարականին։ Չնայած այս ամենին, Յըլմազի հեղինակությունը մեծ է ժողովրդի մեջ, եւ առաջիկա ընտրություններում «Մայր հայրենիք» կուսակցությունը մյուսների համեմատ հնարավորություն կունենա ստանալու պատգամավորական մանդատների մեծ մասը։

Հաջողություններ են սպասվում նաեւ ներկայիս վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի «Ձախ-ժողովրդավարական» կուսակցությանը։ Նրա կազմած 56-րդ կառավարության հիմնական առաքելությունն է 1999 թ. ի ապրիլի 18-ին անցկացնել խաղաղ եւ արդար ընտրություններ։ Տնտեսության բնագավառում կառավարությունը որդեգրելու է նախկին կառավարության գործելակերպը։ Նրա հեղինակությունը նաեւ բարձրացել է PKK-ի առաջնորդ Աբդուլլահ Օջալանի ձերբակալմամբ, որում մեծ ավանդ ունի նախկին վարչապետ Յըլմազը։ Կուսակցությունը վարչապետ Էջեւիթի գլխավորությամբ արդեն իսկ սկսել է նախընտրական պայքարը։

Նախկինում ունեցած հաջողություններն այս ընտրություններում հավանաբար չեն ուղեկցի «Ճշմարիտ ուղի» կուսակցությանը, որի նախագահն է նախկին արտգործնախարար, վարչապետ եւ փոխվարչապետ Թանսու Չիլլերը։ Բավականին մեծ աղմուկ էին բարձրացրել նրա անվան հետ կապված պաշտոնական դիրքի չարաշահումների եւ նրա կուսակցության որոշ անդամների կազմակերպված հանցագործության հետ համագործակցելու մասին լուրերը։ Այդ լուրերն անմիջապես վարկաբեկեցին կուսակցության եւ նրա առաջնորդի հեղինակությունը, որն էլ թերեւս իր արտահայտությունը կգտնի առաջիկա ընտրություններում։

1998 թ. ի փետրվար ամսին Սահմանադրական դատարանի որոշմամբ 1924 թ. օրենքի (որի համաձայն արգելվում է կրոնական զգացումները քաղաքական նպատակներով օգտագործելը) խախտման պատճառաբանությամբ արգելվեց «Բարօրություն» կուսակցությունը, իսկ նրա նախագահ Նեջմեթին Էրբաքանին 5 տարով արգելվեց զբաղվել քաղաքականությամբ։ Ցրված «Բարօրություն» կուսակցության անդամները միավորվեցին «Առաքինություն» կուսակցության մեջ, որի նախագահ ընտրվեց Ռեջաի Քութանը։ Այս օրերին Թուրքիայի վճռաբեկ դատարանը, հաշվի առնելով դատախազ Նուհ Մեթե Յուքսելի միջնորդությունը, նախաքննություն է սկսել «Բարօրություն» կուսակցությունից «Առաքինություն» կուսակցություն խմբակային տեղափոխվելու փաստի առիթով։ Սահմանադրության 95-րդ կետի համաձայն, «Արգելված կուսակցության անդամները իրավունք չունեն դառնալու մի նոր քաղաքական կուսակցության անդամներ»։ Իսլամականների դիրքերը զգալիորեն թուլացան նաեւ «Առաքինություն» կուսակցության անդամ, Ստամբուլի քաղաքապետ Ռեջեփ Թայիփի Էրդողանի հրաժարականի եւ դատարանի որոշմամբ 10 ամիս ազատազրկման հետեւանքով։ Նույն ճակատագրին արժանացավ նաեւ Անկարայի քաղաքապետ Մելիհ Գյոքչեքը։ Այս ամենը զգալիորեն թուլացրեցին իսլամականների դիրքերը, որոնց առաջիկա ընտրություններում շատ դժվար կլինի հասնել որոշակի հաջողությունների։

ՆԵՐՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Թուրքիան նախապատրաստվում է վաղաժամկետ ընտրությունների

Թուրքիայի ներքին քաղաքական կյանքում արձանագրվել է նաեւ «Ազգայնական» կուսակցության դիրքերի թուլացում, ինչը պայմանավորված է Ալփարսլան Թյուրքեշի մահից հետո կուսակցության պառակտմամբ, եւ ո՛ր այդ կուսակցությունը մեծապես կապված է եղել եւ փաստորեն հանդիսացել է կազմակերպված հանցագործության կարերի պատսպարման դարբնոց։ Թյուրքեշի որդու Թուղրուլ Թյուրքեշի կողմից հիմնադրվել է «Ազատական Թուրքիա» կուսակցությունը, որից առայժմ լուրջ հաջողություններ չեն ակնկալվում։

Որոշակի հաջողություններ են սպասվում Դենիզ Բայքալի «Ժողովրդա-հանրապետական» կուսակցությանը, որի խմբակցությունը ներկայիս ԹԱՄԺ-ում լուրջ հաջողությունների է հասել։

Այսպիսով, 1998 թ.-ին կուսակցությունների ուժերի բախման տեսակետից Թուրքիայում ի հայտ եկան նոր զարգացումներ, որոնք բերեցին ազգայնականների դիրքերի թուլացում ու պառակտում, ինչպես նաեւ որոշակի թուլացում իսլամականների շարքերում։ Մնում է միայն հետեւել դեռեւս զարգացող իրադարձություններին եւ տեսնել, թե ապրիլի 18-ի ընտրություններից հետո որ կուսակցությանը կվստահվի 57-րդ կառավարության կազմավորումը։

ԱՇՈՏ ՍՈՂՈՄՈՆՅԱՆ

ԲԱԼԿԱՆՅԱՆ ՃԳՆԱԺԱՄ

Կոսովոն եւ ներամերիկյան մրցակցությունը արտաքին քաղաքականության ոլորտում

Այս վերլուծական նյութը ապրիլի 7-ին հաղորդել է RMC-ի Վաշինգտոնի թղթակից-մեկնաբան Շիրլի Ձաքի Տալհամին։ Նյութը անդրադառնում է ԱՄՆ-ի գլխավոր 2 կուսակցությունների դիրքորոշումներին Բալկաններում ընթացող պատերազմի վերաբերյալ եւ այս գործընթացի շահարկմանը ընտրապայքարի նախօրյակին։ Ա. Մ.

Սերբական զորքերին երկու շաբաթ անընդհատ հարվածելուց հետո ակնհայտ է, որ Ալյանսյան ուժերը չի դադարեցնելու ռազմական գործողությունները, եթե սերբական կառավարությունը չհամաձայնի, որ դաշնակիցների խաղաղարարները մտնեն Կոսովո, եւ ալբանացի փախստականները վերադառնան իրենց բնակավայրերը։ ԱՄՆ-ի մայրաքաղաքում հանրապետականների եւ դեմոկրատների միջեւ համաձայնություն կա, որ ԱՄՆ-ը եւ ՆԱՏՕ-ն, որն այս ամիս նշում է իր 50-ամյակը, ի վիճակի չեն միջին լուծում ընդունելու, որովհետեւ ծախողման հեռանկարները ամերիկյան շահերի եւ ուժերի ապագայի համար վտանգավոր են լինելու։ Այս հանգամանքներում տարօրինակ է, որ Կոնգրեսը, որ մեծապես առարկում է ԱՄՆ-ի ցամաքային զորքերի մասնակցությանը միջազգային պատերազմներին, նախագահ Քլինթոնից պահանջել է նախապատրաստել ամերիկյան միջամտության հնարավորությունը։ Հանրապետական կուսակցությունը որոշել էր, նույնիսկ սերբական զորքերի դեմ գործողություններ սկսելուց առաջ, իր առաջիկա նախընտրական արշավը կենտրոնացնել արտաքին քաղաքականության հիմնախնդիրների վրա, քանզի Քլինթոնը հաջողությամբ աչքի ընկավ ներքին, մանավանդ տնտեսական քաղաքականության մեջ։ Ուստի, կոսովյան հիմնահարցը նոր հնարավորություն տվեց Սպիտակ տան քաղաքականությունը քննադատության թիրախ դարձնելու համար։ Ներկայումս Հանրապետական կուսակցությունը կենտրոնացել է այն բանի վրա, որ Սպիտակ տունը բավականաչափ չի պատրաստվել ռազմական լուրջ գործողությունների համար, որովհետեւ ակնկալում էր, որ սերբական կառավարությունը օդային հարվածներից օրեր անց ընդունելու է Ալյանսյան ուժերի պայմանները, եւ չէր սպասում հարյուր-հազարավոր ալբանացի գաղթականների առաջացումը։

Արդ, երկու շաբաթ հետո Սպիտակ տունը ստիպված օդուժի որոշ մասը իրաքյան շրջանից տեղափոխեց հարավսլավական ռազմադաշտ։ Սա Հանրապետական կուսակցության առջեւ նոր ասպարեզ բացեց Քլինթոնի ռազմական քաղաքականության դեմ գրոհելու համար, որն ըստ հանրապետականների, բույլ չտվեց հաջող ռազմական գործողություններ կատարել մի քանի ճակատում միաժամանակ։ Այժմ հստակ է, որ Սպիտակ տունը եւ առհասարակ Դեմոկրատական կուսակցությունը ի վիճակի չեն Կոսովոյի հիմնախնդիրն այնպես կարգավորելու, որն ամերիկյան հանրային կարծիքի կողմից համարվի հաղթանակ։

Արաֆաթը Իսրայելի լավագույն հույսն է...

Ստորեւ թարգմանաբար ներկայացվող հոդվածը, որն այս խորագրով լույս է տեսել «Նյու Յորք թայմսի» մարտի 29-ի համարում, գրել է 1980-87 թվերին Իսրայելի արտգործնախարարության ընդհանուր տնօրեն, իսկ այժմ իսրայելական քաղաքականության ֆորումի խորհրդատու հանձնախմբի անդամ Դեյվիդ Քիմխեն։

1970-ական թթ., երբ ես Իսրայելի հետախուզական ծառայությունների Մոսադի ավագ աշխատակից էի, Յասեր Արաֆաթն իմ երդվյալ թշնամին էր։ Գործընկերներիս հետ ես ամենուրեք հալածում էի նրան եւ ՊԱԿ-ի նրա ահաբեկիչ զինակիցներին՝ փորձելով կասեցնել անմեղ հրեաների սպանությունները եւ հավատալով, որ նրա անկումով Իսրայելը մեծ հաղթանակ նվաճած կլինի։

Այժմ, Վաշինգտոնում տեղի ունեցած Արաֆաթ-Քլինթոն հանդիպումից հետո, հույսեր եմ փայփայում, որ Միացյալ Նահանգները կօժանդակի իմ նախկին թշնամուն եւ կպաշտպանի Իսրայելի անվտանգությունը՝ օգնելով նրան ձեռք բերել պաղեստինյան ինքնորոշում՝ Իսրայելի հետ բանակցելու խաղաղ ճանապարհով։

Չեմ ասում, որ պրն Արաֆաթը «կատարյալ» հարեւանի իմ իդեալն է, բայց նա պաղեստինյան առաջնորդներից միակն է, որ Իսրայելին զիջումներ անելուն զուգահեռ կարող է վայելել իր համախոհների պաշտպանությունը եւ մնալ իշխանության ղեկին։ Եթե Իսրայելն ու Միացյալ Նահանգները միասնական ջանքերով չամրապնդեն նրա դիրքերը եւ չօժանդակեն նրան, որպեսզի իր ժողովրդին առաջնորդի բանակցությունների միջոցով ձեռք բերված խաղաղության, ապա նրան լուրջ վնաս կարող են հասցնել մահմեդական արմատականները, որոնք զինված պայքարը գերադասում են բանակցություններից եւ որոնց մեզանզվածային ահաբեկչության մեթոդները շատ ավելի սարսափելի են, քան այն բոլորը, որ ես դիմագրավել եմ անցած 25 տարիների ընթացքում։

Քլինթոնը, ինչպես հաղորդում են թերթերը, ճիշտ վարվեց՝ զգուշացնելով Արաֆաթին միակողմանիորեն պաղեստինյան պետություն հռչակելու նրա սպառնալիքներից՝ լուրջ հետեւանքների մասին։ Մյուս կողմից, սակայն, եթե նա շարունակի պետություն ստեղծելու գաղափարը օդից կախյալ վիճակում պահել, հայրենակիցները նրան կմեղադրեն ծնունդներին տեղի տալու եւ իր փայփայած նպատակից հրաժարվելու մեջ։ Այնպես որ, նա պարտավոր է պաղեստինցիներին հավաստիացնել, որ իրոք առաջխաղացում կա անկախության գնալու ճանապարհին, եւ Իսրայելի ու Ամերիկայի առաջնորդները պատրաստ են այդ հարցում նրան աջակցել։

Այժմ համարյա բոլորն են գիտակցում, որ ինչ-որ ձեւի պաղեստինյան պետության հիմնադրումն անխուսափելի է։ Բոլորը՝ բացի պաղեստինցիներից։ Նույնիսկ իսրայելական «Մաարիվ» թերթն է հաղորդել, որ վարչապետ Նաթանյահուն եւ իր խորհրդականներն անձամբ հաստատում են, որ «պաղեստինյան պետության հիմնադրումից խուսափել չի լինի»։ Միայն թե նրանք գտնում են, որ այդ հարցում Իսրայելի համաձայնեցումը «պետք է օգտագործվի որպես գործարքի մեջ մտնելու միջոց»։ Ավելին, Նաթանյահուի կարծրթեւային արտգործնախարար Արիել Շարոնն անգամ հրապարակայնորեն ընդունել է, որ պաղեստինյան անկախությունն ի սկզբանե ակնհայտ երեւույթ էր, եւ հարցումները ցույց են տվել, որ իսրայելցիներից շատերը լիովին հասկանում են դա։

Միացյալ Նահանգները պարտավոր է շարունակել անկողմնակալ միջնորդի իր դերը։ Նրան պետք է հավասարն երկու կողմերն էլ։ Նա չի կարող «թեքվել» հօգուտ պաղեստինյան դիրքորոշման, ինչպես անցյալ շաբաթ արեց Եվրամիությունը՝ որոշում ընդունելով «անվերապահորեն» ճանաչել պաղեստինցիների ինքնորոշման իրավունքը։

Այնուամենայնիվ, հուսով եմ, որ նախագահ Քլինթոնը պաղեստինցիներին կվստահեցնի, որ եթե (եւ միայն եթե) երկու կողմերը բանակցությունների ընթացքում համաձայնվեն ստեղծել պաղեստինյան պետություն, ապա Մ. Նահանգները միայն կողջունի նման որոշումը։ Միաժամանակ Մ. Նահանգները պետք է փորձի փարատել պաղեստինցիների կասկածները, թե կարգավիճակի վերաբերյալ բանակցությունները կարող են անվերջ ձգձգվել։ Պրն Արաֆաթի վսպարագույն մղձավանջներից մեկն այն է, որ անվճռական բանակցությունները կարող են տարիներ շարունակ երկարել՝ թույլատրելով Իսրայելին միաժամանակ ընդլայնել իր բնակավայրերի հաստատումն արեւմտյան ափում։ Պրն Արաֆաթը նաեւ պետք է կարողանա ցույց տալ իր համախոհներին, որ Մ. Նահանգները լոկ պաղեստինյան դեկավարությանը չէ, որ ճնշում է։ Քլինթոնի վարչակարգը հրապարակայնորեն պարտավոր է ճնշել երկու կողմերից հնչող անհարկի սադրիչ արտահայտությունները։ Ամերիկյան միջնորդությունը կձախողվի, եթե Արաֆաթին ներկայացվող պահանջները չմիահյուսվեն որոշ դիվանագիտական պարգեւներով։

Ես, իհարկե, չեմ կարող ներել իմ վաղեմի թշնամուն տասնամյակներ առաջ իմ համախոհների սպանությանը հավանություն տալու համար, բայց աններելի կլիներ այժմ զրկել նրան (եւ իսրայելցիներին) արյունահեղությանը ընդմիշտ վերջ դնելու հնարավորությունից։

digitised by A.R.A.R.@

Դիրիժորի հաջողությունը

Օրերս վրաստանյան համերգային շրջագայությունից վերադարձավ դիրիժոր Դավիթ Հարությունյանը։ Անուն, որ վերջերս ավելի ու ավելի հաճախ է երեւում մեր հայտագրերում՝ բեւեռելով իր վրա թե մասնագետների, թե երաժշտասեր հանրության ուշադրությունը։

Ճանաչված դիրիժոր, ՀՀ ժողովրդական արտիստ, պրոֆեսոր Արամ Քաթանյանի նախկին սան, իսկ այսօր արդեն հայ դիրիժորական արվեստում ակնդետ վերելք ապրող անուններից է Դավիթ Հարությունյանը, որն այս անգամ եւս հյուրախաղերից տուն դարձավ հաղթական «թեռով»։ Թբիլիսիի մամուլը եւ մասնագետների գնահատանքը միահամուռ վավերում են, որ ի դեմս Դավիթ Հարությունյանի գործ ունենք դիրիժորի համար թերեւս երիտասարդ, բայց եւ հույժ խոստումնալից արվեստագետի հետ։ Իսկ Թբիլիսիի Վանո Սարաջիշվիլու անվան կոնսերվատորիայի ռեկտոր, պրոֆեսոր Նոդար Գաբունիան հաստատում է. «Ներկա գտնվեցի երիտասարդ դիրիժորի բոլոր համերգներին, եւ նրա պրոֆեսիոնալիզմն ամեն անգամ հիացնում էր ինձ»։

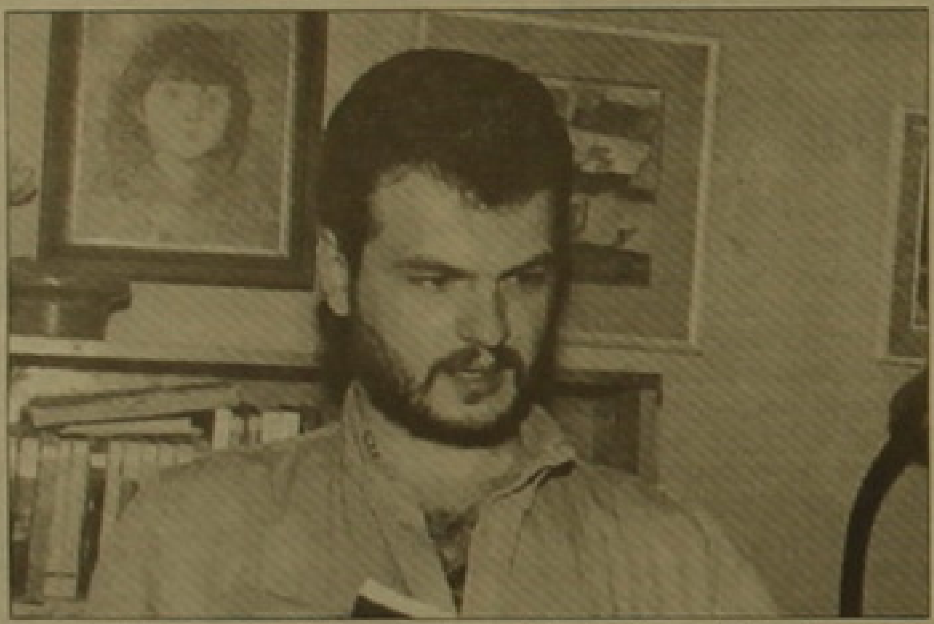

Պակաս վստահեցնող չէ նաեւ Վրաստանի կոմպոզիտորների միության նախագահ Վաժա Ազարաշվիլու խոստովանանքը. «Ինչպես Վրաստանի երաժշտական հանրությունը բարձր գնահատեց Երեւանից եկած երիտասարդ դիրիժորի արվեստը։ Ես լիովին համամիտ եմ մեր հանդիսատեսի հետ։ Ցանկանում եմ, որ Դավիթ Հարությունյանը ոչ միայն ավելի հաճախ հանդես գա Թբիլիսիում, այլեւ անձամբ խնդրել եմ նրան, որ նվագավարի նաեւ իմ ստեղծագործություններից։ Նույն ցանկությունն ունեն գործընկերներս»։

Ընթերցում եմ անվանի արվեստագետների կարծիքները եւ մտաբերում Դավիթ Հարությունյանի վերջին ելույթներից մեկը։ Անցած տարվա դեկտեմբերին Հովհաննես Չեքիջյանի մեծարման հոբելյանական երեկոյին, որ տեղի ունեցավ Արամ Խաչատրյան համերգասրահում, Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի մեծ սիմֆոնիկ նվագախմբի եւ Հայաստանի պետական ակադեմիական երգչախմբի հետ Դավիթ Հարությունյանը հնչեցրեց հատված Շառլ Գունոյի «Ֆաուստ» օպերայից։ Ասում են, թե դերասանի համար չկան փոքր դերեր։ Նմանապես եւ դիրիժորի օժտվածության չափը որոշելու համար գոյություն չունեն մեծ կամ փոքր կտավի գործեր։ Լսելով նախերգանք կամ թեկուզ սիմֆոնիկ նվագակցություն, մասնագետի լսողությամբ կարելի է որսալ, թե ինչպիսին կլինի դիրիժորը խոշոր սիմֆոնիկ ստեղծագործություն նվագավարելիս։

Երաժշտական բարձր կուլտուրա, նվագավարման շարժումների զգացմունքայնության եւ զսպվածության գեղեցիկ համաչափություն, երաժշտական յուրաքանչյուր տարբերույթի պլաստիկ կերտվածք, հնչերանգային գունեղ երանգավորում եւ նրբանկատ նվագակցություն։

Շառլ Գունոյի հայտնի «Վալսը» հագվադեպ է կատարվում համերգային բեմում, այն էլ սիմֆոնիկ նվագախմբի հենքի վրա։ Դավիթ Հարությունյանի մեկնաբանմամբ եւ հնչեցմամբ մնաց հիշողության մեջ որպես ուրույն հմայքով համակված գեղահնչյուն եւ ինքնուրույն մի երկ։

Այս ստեղծագործության նվագավարման տպավորությունը լրացնելու եկավ դիրիժորի գրեթե մեկ ամսվա վաղեմություն ունեցող ելույթը։ Այս անգամ սիմֆոնիկ պատկառելի ծրագրով, որ ամփոփել էր Սալիերիի կրկնակի կոնցերտը հոբոյի, ֆլեյտայի եւ սիմֆոնիկ նվագախմբի համար, Շուբերտի «Անավարտ» եւ Բեթհովենի թիվ 5 սիմֆոնիաները։

Ինչ վերաբերում է Սալիերիի կոնցերտին, ապա պատեհ առիթ է մեջբերելու կոմպոզիտոր Էդվարդ Միրզոյանի դիպուկ արտահայտությունը. «Այս ստեղծագործության համար Սալիերիին պետք է երկու նշանակել»։ Ասել է թե՝ կատարողների աշխատանքն ավելի շատ եւ բարձր էր, քան գործի բուն գեղարվեստական արժեքը։ Այդպես էլ է պատահում։ Կարծում եմ, որ դիրիժորն այն ընդգրկել էր ծրագրում առավել ուսուցողական նպատակով, նաեւ այն պատճառով, որ համաշխարհային երաժշտական գրականության մեջ բավականաչափ սակավ են հիշյալ փայտյա փողային նվագարանների համար գրված կոնցերտները։ Իսկ չէ՞ որ Հայֆիլհարմոնիայի մեծ բեմում նշված դժվարին ծրագիրը կատարողները Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի սաներն էին։ Ուսանողներից կազմված սիմֆոնիկ նվագախումբ, որն իրապես հնչում է մեծերի սիմֆոնիկ նվագախմբին չզիջող մասնագիտական որակով։ Այստեղ է, որ Դավիթ Հարությունյանը երեւան հանեց մեր առջեւ իր նվագավարական շնորհի այլ հատկություններ եւս. երաժշտական ռոմանտիզմի առողջ, այլ ոչ հաճախակի ընդունվածի նման կեղծ փափկասուն զգացողություն, սիմֆոնիայի արխիտեկտոնիկ կառույցի ճշգրիտ ըմբռնում, պարտիտուրի բազմաշերտության մեջ ամփոփ ընթերցում։

Ճշմարիտ է նկատում «Վեչերնի Թբիլիսի» թերթը. «Երիտասարդ երաժիշտը մերժում է հեշտ էֆեկտների ճանապարհը, խորամուխ լինելով պարտիտուրի մեջ, գտնում ամենից արտահայտող համոզիչ միջոցներ»։ Եվ նկատի առնենք, նման գնահատանքը տրվում է այնպիսի բազմաբարդ ստեղծագործություններ մեկնաբանելու, նվագավարելու համար, ինչպիսիք են Բեթհովենի թիվ 4, Շոստակովիչի թիվ 10 սիմֆոնիաները, որոնք ոչ պակաս դյուրին «շրջանակում» էին Բեթհովենի «Կորիոլան», Բրամսի «Ողբերգական» նախերգանքները, Արամ Խաչատրյանի «Սպարտակ» բալետի դրվագները։

Դիրիժորի հաջողության արգասիքն է ոչ միայն վրաց կոմպոզիտորներից 20-ից ավելի ստեղծագործություններ կատարելը, այլեւ մի շարք ձայնագրությունների հրավեր ստանալը։

Սակայն Դավիթ Հարությունյանը լավ գիտակցում է, որ պատվաբեր, բայց եւ բազմաբարդ նման գործունեությունը չպիտի արգելակի կարեւոր մեկ այլ ոլորտի՝ Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի սիմֆոնիկ նվագախմբի պարապմունքներին։ Նրա համերգային ելույթին Ուսանողակազմ նվագախումբը հետաքրքրաշարժ կատարողացանկ ունի. Բեթհովենի, Բրամսի սիմֆոնիաներ, Ռախմանինովի «Մեռյալների կղզին», Ռավելի «Բոլերոն»... Նվագախմբի նոտակալի առջեւ կանգնել են Արամ Ղարաբեկյանը, Օհան Դուրյանը, Հովհաննես Չեքիջյանը, Զավեն Վարդանյանը, նաեւ Վիկտոր Խաչատրյանը, Կարեն Դուրգարյանը։

Այսօրվա մեր երաժշտական իրականության մեջ Դավիթ Հարությունյանի ղեկավարած Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի մեծ սիմֆոնիկ նվագախումբը լուրջ հայտեր կայացրած կոլեկտիվ է, իր կատարողական ոճի եւ ինքնության առանձնահատկություններով։

Լսելով նվագախմբի կատարումները կարելի է ասել, որ երաժշտական կոլեկտիվն ի զորու է հնչեցնելու ցանկացած սիմֆոնիկ նվագախմբի կատարողացանկը։ Եվ մեծապես դրվատելի է, որ մեր կոնսերվատորիայում այդպիսի լուրջ մասնագիտական հոգածություն են ցուցաբերում սիմֆոնիկ, նվագախմբային արվեստին։

«Դավիթ, ինչպե՞ս էք ժամանակ գտնում ստեղծագործելու համար, հարցնում եմ, չէ՞ որ դուք նաեւ կոմպոզիտոր էք»։

«Հենց այդ է մտահոգությունս, ասում է Դավիթը, վերջերս գրեթե հնարավորություն չունեմ ստեղծագործելու համար։ Ժամանակի սղությունից բացի գոյություն ունի մեկ այլ, այսպես ասած, մասնագիտական-հոգեբանական խոչընդոտ. երբ ամբողջ օրը, 8-10 ժամ ուրիշի գրած երաժշտություն ես լսում, այն էլ այդքան տարբեր, շատ դժվար է հետո ներքուստ ազատվել այդ ամենից այնքան, որ սկսես ստեղծագործել բոլորովին «մաքուր» հենքի վրա»։

Միանգամայն հասկանալի-տրամաբանական է երաժշտի բացատրությունը, սակայն եւ ափսոսալի կլինի կորցնել ի դեմս նրա հեռանկարային մի ստեղծագործողի, առավել եւս, որ նրա ժառանգական ծիրը իր հոր, ճանաչում գտած կոմպոզիտոր Էդիկ Հարությունյանի կյանքի եւ գործի շարունակելիությունն է։

Սիմֆոնիա, 2 սիմֆոնիաներ, լարային կվարտետներ, գործիքային երկեր։ Հիշում եմ, դրանցից շատերը հնչել են տարբեր տարիներին Հայաստանի կոմպոզիտորների միության համագումարների համերգներին, երաժշտագետիս մեկնաբանությամբ հեռարձակվել են Հայաստանի ձայնասփյուռով։

Նկատելով մտավախությունս Դավիթ Հարությունյանը ժպտում է. «Մի օր, անշուշտ, կվերադառնամ նաեւ սեփական պարտիտուրին»։ Եվ ավելացնում է. «Վերջերս հնարավորություն ունենալով շրջագայելու Կովկասում, միշտ ասեմ, որ ոչ մի տեղ չկա մշակութային այնպիսի հզոր ներուժ, ինչպիսին Հայաստանում է»։

Արվեստագետի աչքով տեսած իրականության գիտակցում է սա, որ միշտ օգնի մեզ դիմակայելու մեր այս ոչ դյուրին ժամանակներում։

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՀՌԱԿ-ը եւ ՀԹՄՄ-ը ներկայացնում են

Միջազգային մրցույթների դափնեկիր, ջութակահար
ՆԻԿՈԼԱՅ ՄԱԴՈՅԱՆԻՆ (Գերմանիա)։
Մենահամերգը տեղի կունենա այսօր, ապրիլի 9-ին, ժամը 18.00-ին,
«Գոռ» պատկերասրահում (Մոսկովյան 28)։
Նվագակցում է ԱՐՄԻՆԵ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆԸ։
Մուտքը՝ հրավիրատոմսերով։

ԳՅՈՒՄՐԻ

Մասնագիտական կրթություն. կադրեր երկաթուղու համար

Շուրջ 7 տասնամյակի պատմություն ունի Գյումրիի երկաթգծի տեխնիկումը, որն իր տեսակի մեջ միակն է Հայաստանում, եւ հանրապետության համար կենսական նշանակություն ունեցող այս բնագավառի միջին օղակի կադրեր է պատրաստում յոթ հիմնական մասնագիտությունների գծով՝ երկաթուղային տրանսպորտում փոխադրումների ղեկավարում, տնտեսագիտություն, ավտոմատիկա եւ հեռուստամեխանիկա, կապ եւ էներգամատակարարում։ Այժմ տեխնիկումում սովորող 325 սաների թվում քիչ չեն հանրապետության այլ մարզերից, ինչպես եւ մայրաքաղաքից եկածները, որոնցից 56-ի ուսուցումն, ի դեպ, կազմակերպվում է գործող հեռակա բաժնում։ Բացի այդ, այստեղ ամեն տարի կազմակերպվում են Հայաստանի երկաթուղու տարբեր բաժանմունքների ինժեներատեխնիկական աշխատողների վերապատրաստման-վերաորակավորման դասընթացներ։

Տեխնիկումի աշխատակազմը համապատասխան առաջարկություն է ներկայացրել կրթօջախի հիման վրա Հայաստանի երկաթուղային բարձրագույն ուսումնական հաստատություն ստեղծելու մասին։ Երկաթուղու համակարգի համար բարձրագույն կրթությամբ մասնագետների պատրաստման խնդիրը, որը խորհրդային տարիներին լուծվում էր Ռոստովի, Մոսկվայի մասնագիտական բուհերի միջոցով, ուշ թե շուտ ծառանալու է հանրապետության առջեւ։ Գյումրիի տեխնիկումը, թեկուզ փոքր մասշտաբի երկաթուղային բուհի վերածվելու համար, ունի ոչ վատ մեկնարկային պայմաններ՝ երկրաշարժից հետո էլ տիրոջ ուշադրությամբ պահպանված լավ շենք, հարուստ ուսումնա-արտադրական բազա, մանկավարժական բարձրակարգ մասնագետ կադրեր։ Կա նաեւ հանրակացարանային երկհարկ մասնաշենք։ Միայն թե վերջինիս սենյակներն առայժմ շարունակում են զբաղեցնել շուրջ 2 տասնյակ անօթեւան ընտանիքներ։

Գ. Մ.

Ծաղկահարդարման արվեստի ցուցահանդես

Սյունեցուն, որն այլ է բացում, հիրավի, ինքնատիպ բնության գրկում ու ըմփվում իր կողքին ապրող մշակույթի իր հայրենակից մեծերի հետ, դժվար է հմայել, զարմացնել։ Բայց նա սիրում է ամեն նորը համադրել իր ընկալումներին, գնահատման սեփական տիրույթում արժեւորել։ Այս քննությանը հաջողությամբ դիմացավ Սեւանի արվեստի դպրոցի նկարչության դասատու, գորիսեցի Գայա Բալայանի անհատական ցուցահանդեսը, առհավատչյան՝ այցելուների առատ հույզն ու տպավորությունների գրքի հիացական գրառումները։

Տիկնանց օժախի (տիրուհի Ժ. Դադալյան) հրավերով եւ համայնքային իշխանության աջակցությամբ Գայան իր հայրենակիցներին, «Անակնկալ» նորաբաց կենտրոնում, ներկայացավ մի քանի տասնյակի հասնող աշխատանքներով՝ «Խոլորձ», «Փարաջանովին», «Հարսնացուն», «Քմահաճ կին», «Խոստովանություն» համադրություններում, ծաղկահարդարման արվեստի ինքնատիպ՝ իմաստային, գունային ու խորհրդանշական լուծում-հնարներով, Գայան պահ, միշտ ու ավելին էր ներառել, ու ավելին էլ խորք ուներ։

«Իմ ամենախաղաղ հանգրվանը բնությունն է, որտեղ ես, առանց ճիգի, գտնում եմ ներդաշնության օրենքը։ Իմ բոլոր աշխատանքներում ես կամ, կամ աներեւույթ, կամ իմ խոհ ու զգացումներով։ Նկարում եմ, գոբելեն եմ գործում, բայց, խոստովանեմ, որ ինքս ինձ ու աշխարհի հետ առավել շատ ու առավել հաճախ սիրում եմ զրուցել այս հնար-արվեստով։ Ծաղկահարդարումը տարածական եւ բնավ էլ ոչ անկենդան արվեստ է», մտորում էր Գայան։

ԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ,
Գորիս

Նոր հրատարակություն. «Ցեղին ձայնը»

«Ազգայնական ակումբ» կազմակերպությունն օրերս լույս է ընծայել «Ազգայնական միտք» շարքի 4-րդ համարը՝ «Ցեղին ձայնը» պայմանական անունով։ Եթե շարքի մյուս համարներն ամփոփում էին ազգայնական գործիչներ Գարեգին Նժդեհի ու նրա զինակից Հայկ Ասատրյանի ընտիր հոդվածները, ապա այս 4-րդ համարում տեղ են գտել շուրջ 10 մտավորականների գրությունները։ Ինչպես նշված է հրատարակիչ կազմակերպության հակիրճ խոսքում, «ժողովածուն ներկայացնում է հայ ազգայնական մտքի նշխարներ (հիմնականում քաղված սփյուռքահայ հրատարակություններից), որոնց զգալի մասը նույնիսկ գիտական շրջանակներում քիչ են հայտնի»։

Հայ ազգայնական տեսական մտքի հետաքրքրական գրություններից են Նիկոլ Աղբալյանի, այսօր համարյա մոռացված սփյուռքահայ գործիչներ Արմենակ Բարսեղյանի, Ս. Տեր-Քերոբյանի, Ներսես Աստվածատրյանի ու Հակոբ Պողոսյանի ընտիր նյութերը։ Տնտեսական կտրվածքով է հայ ազգայնականության խնդիրները քննարկել կոոպերացիայի համաշխարհային հռչակ շահած տեսաբան Վահան Տոտոմյանցն իր «Ինչ է հարկավոր գաղութահայությանը» հոդվածում, որտեղ նա կոչ է անում հայ գործարարներին՝ փող վաստակելը չդարձնել նպատակ, այլ միջոց՝ ազգային նպատակներին ծառայեցնելու համար։

«Ցեղին ձայնը» գիրքը նվիրվում է արցախյան ազատամարտի մասնակից, Եռաբլուրում հանգչող նահատակ լիբանանահայ Մհեր Զուլհաճյանի հիշատակին։

ԳԵՎՈՐԳ ՅԱԶԸՃՅԱՆ

Հակոբ Օշականի հարազատների կոչը

Անցյալ տարի Հակոբ Օշականի մահվան 50-ամյակի առթիվ բազմաթիվ գաղութներում ոգեկոչման հանդիսություններ տեղի ունեցան, եւ հատորներ հրատարակվեցին։ Այժմ նրա հարազատներից Վահե Օշականն ու Անահիտ Ոսկերիչյանը ծրագրել են ի մի բերել եւ մոտ ապագայում հրատարակել նրա նամակները, լուսանկարները եւ գիր ու ցան եղած անտիպ գրությունները։ Այդ առթիվ Կահիրեի (Եգիպտոս) «Արեւ» օրաթերթում տպագրված կոչում նրանք հայ մամուլի միջոցով դիմում են բոլոր նրանց, ում մոտ կարող են գտնվել Օշականի նամակները, լուսանկարները, անձնական իրերը կամ ձայնագրությունները եւ խնդրում, որ դրանք ուղարկվեն հետեւյալ հասցեներով՝ իր ամբողջությանը հասցնելու համար մեծավաստակ գրողի կենսագրությունը։

Vahe Oshagan
424, Meadowcrofe Road
Radnor PA, 19087 USA
Fax 617-489-1094
Tel. 610-525-8578

Anahid Oshagan-Voskeritchian
P. O. Box 830105-11182
Amman, Jordan
Tel. (9626) 5520248
Fax (9626 4-613-197

digitised by A.R.A.R.@

Մարզական

ՖՈՒՏԲՈԼ

Անակնկալ արդյունքներ

Հայաստանի առաջնության բարձրագույն խմբի մրցաշարի հինգերորդ տուրում անսպասելի արդյունքներ գրանցվեցին:

«Ցեմենտ»-«Էրեբունի»՝ 1-2: Հանրապետության չեմպիոն ու գավաթակիր «Ցեմենտը» Արարատում պարտություն կրեց «Էրեբունիից»: Արդեն 4-րդ րոպեին երեւանցի Գոռ Աքաբեկյանը գրավեց դաշտի տերերի դարպասը: Երբ 12-րդ րոպեին «Ցեմենտի» ռմբարկու Շիրակ Սարիկյանը հավասարեցրեց հաշիվը, թվաց, թե չեմպիոնն իր համար նպաստավոր արդյունքով կավարտի հանդիպումը: Դրանից հետո էլ «Ցեմենտը» գոլ խփելու մի շարք հնարավորություններ ունեցավ, սակայն երկրորդ խաղակեսի միջնամասում երկրորդ անգամ գնդակն ընդունեց սեփական դարպասը: Հաղթական գոլը խփեց երեւանցի Արման Այվազյանը:

«Շիրակ»-«Արարատ»՝ 1-2: Անակնկալ կարելի է համարել նաեւ Գյումրիում անցկացված հանդիպման արդյունքը, քանի որ «Շիրակը» սեփական խաղադաշտում հազվադեպ է նույնիսկ մեկ միավոր կորցնում: Գյումրեցիներին առաջին տհաճությունը 13-րդ րոպեին պատճառեց «Արարատի» լեգեոնական Բիլիբինը: Իսկ հաշիվը երկրորդ խաղակեսում կրկնապատկեց Արթուր Եսայանը: Միայն հանդիպման ավարտից 8 րոպե առաջ շիրակցի Կոլյա Եփրանոսյանին հաջողվեց խփել մեկ պատասխան գնդակ: Ավելին անել դաշտի տերերին չհաջողվեց:

«Զվարթնոց»-«Երեւան»՝ 1-2: Սա տուրի երրորդ խաղն էր, որտեղ դաշտի տերերը պարտություն կրեցին եւ հետաքրքիր զուգադիպությամբ նույն հաշվով: «Երեւանը» եւս ուժեղացել է հարավամերիկացի ֆուտբոլիստներով, որոնք աչքաչում են ամրանդվել հիմնական կազմում: Եվ հենց արգենտինացի Մարսելոն էլ աչքի ընկավ 19-րդ րոպեին գրավելով «Զվարթնոցի» դարպասը: Խաղավարտից 16 րոպե առաջ Սեյրան Պողոսյանը կրկնապատկեց հաշիվը: Եվ միայն նախավերջին րոպեին Արթուր Քոչարյանը 11 մետրանոց տուգանային հարվածով կրճատեց այն:

«Կիլիկիա»-«Գյումրի»՝ 9-0: «Հրազդան» մարզադաշտում հավաքված ֆուտբոլասերներն ականատես եղան գնդակների տեղատարափի: Եվ բոլոր գոլերն էլ խփվեցին նույն թիմի դարպասը: Առաջին խաղակեսից հետո հաշիվը 3-0 էր, եւ հյուրերի մարզիչները որոշեցին փոխարինել դարպասապահին: Բայց հանդիպման երկրորդ կեսում գնդակը եւս 6 անգամ հայտնվեց նրանց դարպասում: Այս խաղում «Գյումրիին» 5 գոլ խփեց երեւանցի Արման Քարամյանը:

«Ղարաբաղ»-«Դվին»՝ 3-1: Առաջին խաղակեսն ընթացավ մոտավորապես հավասար պայքարում, եւ թիմերը հանգստի գնացին, երբ հաշիվը 1-0 էր հյուրերի օգտին: Բայց հանդիպման երկրորդ կեսում նկատելի էր «Ղարաբաղի» առավելությունը, որի խաղացողները երեք անգամ հանել սեփական դարպասից: Գոլերը խփեցին Մարատ Հովհաննիսյանը, Լեւոն Մկրտչյանը, Արման Բաբայանը:

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Արարատ	5	4	1	0	8-1	13
2. Շիրակ	5	4	0	1	15-4	12
3. Երեւան	5	3	2	0	8-4	11
4. Ցեմենտ	5	3	1	1	6-4	10
5. Ղարաբաղ	5	2	1	2	5-4	7
6. Էրեբունի	5	2	1	2	4-5	7
7. Կիլիկիա	5	1	1	3	12-8	4
8. Դվին	5	1	1	3	10-12	4
9. Զվարթնոց	5	1	0	4	5-7	3
10. Գյումրի	5	0	0	5	4-28	0

Չեմպիոնների լիգայի եւ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի կիսաեզրափակիչ փուլի առաջին խաղերը

Մարտական ոչ-ոքիներ

Չեմպիոնների լիգայի երկու խաղերն էլ ոչ-ոքի ավարտվեցին: Բայց երկուսն էլ չափազանց համառ պայքարում ընթացան:

«Դինամո» (Ուկրաինա)-«Բավարիա» (Գերմանիա)՝ 3-3: Արդեն 16-րդ րոպեին ուկրաինացիների առաջատար Անդրեյ Շեւչենկոն ձախ եզրից սուր անկյան տակ կատարած հարվածով գրավեց Օլիվեր Կանի պաշտպանած դարպասը: 43-րդ րոպեին կիեւցիները նոր հաջողության հասան: Եվ կրկին՝ Շեւչենկոյի շնորհիվ: Նրա տուգանային հարվածից հետո վրացի լեգեոնական Կախի Կալաձեն գնդակն ուղղեց բավարացիների դարպասը: Սակայն խաղակեսի վերջին րոպեին Միխայել Տառնասը 35-40 մետրից տուգանային հարվածով կրճատեց հաշվի տարբերությունը: Երկրորդ խաղակեսի սկզբում դինամոյական Վիտալի Կոսովսկին, օգտվելով «Բավարիայի» պաշտպանների սխալից, խփեց 3-րդ գոլը: Սակայն այդ օրը հաղթել վիճակված չէր ուկրաինացի ֆուտբոլիստներին: Խաղավերջում Ստեֆան Էֆենբերգը եւ Կարստեն Յանկերը երկու անգամ գրավեցին դաշտի տերերի դարպասը, եւ խաղը ոչ-ոքի ավարտվեց: Շատ մեծ հիասթափություն ապրեցին Կիեւի «Օլիմպիական» մարզադաշտում հավաքված համարյա 100 հազար հանդիսականները, որոնց թվում էր նաեւ Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչման:

«Մանչեսթր Յունայթեդ» (Անգլիա)-«Յուվենտուս» (Իտալիա)՝ 1-1: «Օլդ Թրաֆորդ» մարզադաշտում կայացած այս խաղում դաշտի տերերը ավելի հաճախ էին գրոհում, քան մրցակիցները, բայց հենց վերջիններս էլ բացեցին հաշիվը: Հանդիպման 25-րդ րոպեին «Յուվենտուսի» ավագ Անտոնիո Կոնտեն, ստանալով Էդգար Դավիդսի փոխանցումը, անգլիական թիմի դարպասապահ Պետեր Շմեյխելի կողքով գնդակն ուղարկեց դարպասը: «Մանչեսթր Յունայթեդը» հաշիվը հավասարեցնել կարողացավ միայն խաղի վերջին րոպեին: Անգլիացիներին ոչ-ոքի պարգեւեց Ռայան Գիգսի դիպուկ հարվածը:

Չեմպիոնների լիգայի կիսաեզրափակիչ փուլի պատասխան խաղերը կանցկացվեն ապրիլի 21-ին:

«Պարմայի» հայտը

«Ատլետիկո» (Իսպանիա)-«Պարմա» (Իտալիա)՝ 1-3: Իտալական «Պարման» Մադրիդում պարտության մասնեց տեղի «Ատլետիկոյին»: Խաղի 13-րդ րոպեին հյուրերի հարձակվող Էնրիկե Կյեզան տուգանային հրապարակի անկյունից գնդակը մի փոքր առաջացած դարպասապահ Ֆրանսիսկո Մոլինայի վրայով ուղարկեց մադրիդցիների դարպասը: 21-րդ րոպեին մրցավար Նիկոլայ Լեւնիկովը 11 մետրանոց տուգանային հարված նշանակեց, եւ բրազիլացի Ժունինյոն հավասարեցրեց հաշիվը: 45-րդ րոպեին Կյեզան կրկին առաջ մղեց «Պարմային», իսկ երկրորդ խաղակեսի միջնամասում Հեռնան Կրեսպոն հաշիվը դարձրեց 3-1: «Ատլետիկոն» կարող էր հաշվի տարբերությունը նվազագույնի հասցնել, սակայն Ժունինյոն այս անգամ չկարողացավ իրացնել 11 մետրանոցը:

«Օլիմպիկ» (Ֆրանսիա)-«Բոլոնյա» (Իտալիա)՝ 0-0: Մարսելի «Վելոդրոմ» մարզադաշտում անցկացված կիսաեզրափակիչ այս հանդիպման մասնակիցները շատ ջանքեր թափեցին արդյունքի հասնելու համար, սակայն կողմերից ոչ մեկին այդպես էլ չհաջողվեց գեթ մեկ անգամ գրավել մրցակցի դարպասը՝ 0-0:

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության կիսաեզրափակիչ պատասխան հանդիպումները կանցկացվեն ապրիլի 20-ին:

ԽԱՉԲԱՌ

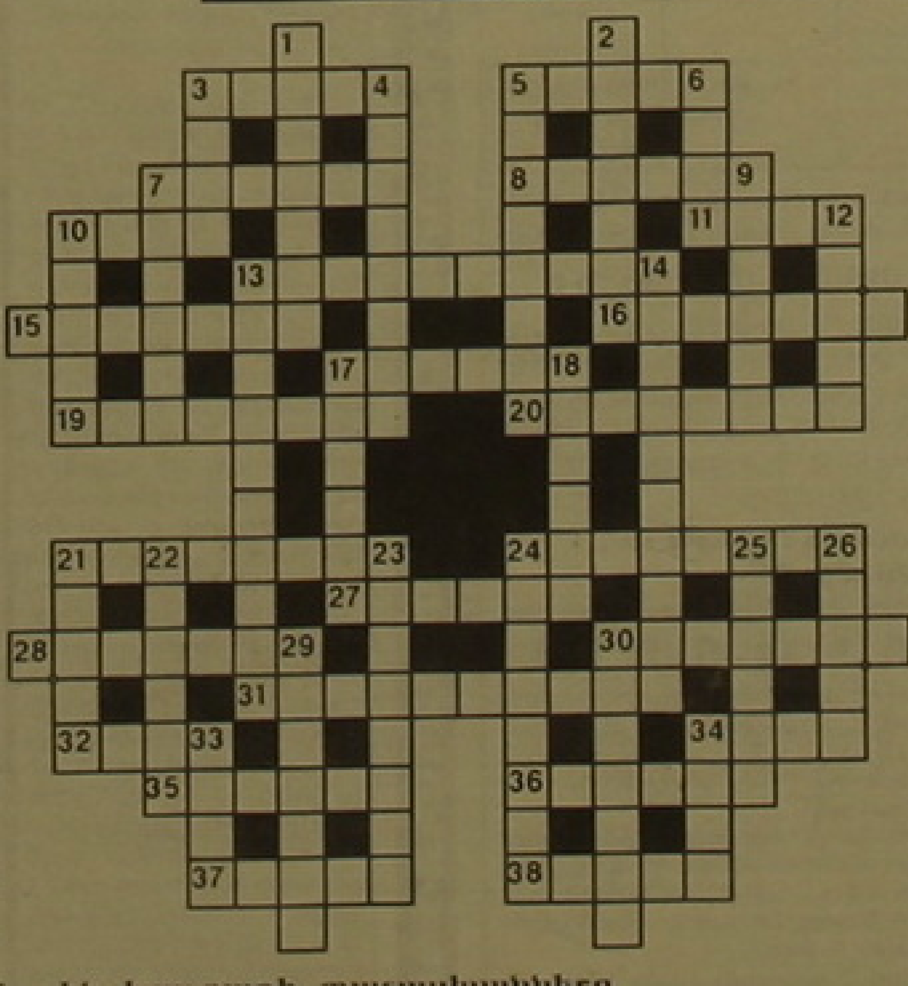

Ուղղահայաց

1. Սար, որը հիշվում է «Սասունցի Դավիթ» էպոսում: 2. Դաշնակցական գործիչ Դրոյի ազգանունը: 3. Մկանոտ, զարգացած եւ ուժեղ մկանունք ունեցող: 4. Թշնամու կողմից գրավված ... 5. Միրո, ամուսնածնում հայրենիքի ազատագրության համար զանգվածային պայքար մղող: 5. Միրո, ամուսնածնում հայրենիքի ազատագրության համար զանգվածային պայքար մղող: 6. Արեւելյան եւ Կենտրոնական Եվրոպայի նախկին գուլգերի հովանավոր կաթոլիկ քահանա: 6. Արեւելյան եւ Կենտրոնական Եվրոպայի ... 7. Երկրակեղեւի վերին շերտերում առաջացած խոռոչ, դատարկ տարածություն լեռնում: 9. Մոսկվայում ստեղծագործող տաղանդավոր կոմպոզիտոր: 10. Ոչ ամրացված, նաեւ ուժեղ: 12. Իռլանդիայի ամենամեծ գետը: 13. Ուկրաինացի գրող, թարգմանիչ, հայ ժողովրդի բարեկամ: 14. Գիտական աշխատության մեջ բուն նյութից առաջ զետեղված շարադրանքի մեծ բարեկամ: 14. Գիտական աշխատության մեջ բուն նյութից առաջ զետեղված շարադրանքի ... 17. Քաղաք Գերմանիայում, Բալթիկ ծովի ափին: 18. Հայկական ժողովրդական կարդարանք: 21. Ստրիկյան դպրոցի կողմնակից, հետեւորդ: 22. Կանանց հետեւից գնացող դանդաղ պար: 23. Ծովային անողնաշարավորների տիպ, ողնաշարի ... ցող, ցանկապատ: 23. Ծովային անողնաշարավորների տիպ, ոչ ... 24. Որեւէ հիմնարկի պարբերական հրատարակություն, տեղեկագիր, տեղեկաթերթ: 25. Պետություն Եվրոպայի հյուսիսում: 26. Սուր, սրահակ, անազնիվ: 29. Խաղողի այգու բերքահավաքի ժամանակը: 30. Իտալացի կինոռեժիսոր, Պազոլինիի «Դժոխք հաղափի մեջ» կինոնկարի գլխավոր հերոսուհու դերակատարը: 33. Դանուբի ձախ, ամենաերկար վտակը: 34. Ռուս ֆիզիկոս, հիմնադրել է էլեկտրական հոսանքի ջերմային ազդեցության օրենքը:

Հորիզոնական

3. Ջրային բազմամյա մանր խոտաբույս: 4. Անդրկովկասում ապրող ժողովուրդ: 7. XII-XIII դդ. կառուցված վանքային համալիր ...ի վանք: 8. Նիհար, շատ բարակիկ: 10. Մարմնական թերություն ... 11. Շուշանազգի խոտաբույս, որի մաշղաշ ընձյուղները սաղակում են: 13. «Վարդաթյուն ...» 16. Խորհրդային կին պատ... 15. Ամեն մանրուքի կարեւորություն տվող: 16. Խորհրդային կին պատ... մամբ ... 15. Ամեն մանրուքի կարեւորություն տվող: 16. Խորհրդային մեծ ու փոքր հանրագիտարանների ստեղծման, ակադեմիկոս, մասնակցել է խորհրդային մեծ ու փոքր հանրագիտարանների ստեղծմանը: 17. Խորհրդային էստրադայի եւ մանրապատումների թատրոնի արտիստ, հումորիստ: 19. Աթենքի ... որը կառուցվել է 447-438 թթ. նաեւ Պարթենոն աստվածուհու տաճարը Աթենքի Ակրոպոլիսում, որը կառուցվել է 447-438 թթ.: 20. Հայ հրապարակախոս, մանկավարժ, փիլիսոփա, գրականագետ: 21. Սեւսինկացի նկարիչ, մեծ ... 24. Լիտվացի գրող, հասիկական մոնումենտալ գեղանկարչության դպրոցի հիմնադիրներից: 24. Լիտվացի գրող, հասարակական գործիչ, «Ծախված տարիներ» վեպի հեղինակը: 27. Խուփ կամ կափարիչ, որով փակում են շոգետար խողովակները: 28. «Չոչարա» վեպի հեղինակը: 30. Հրապարակներում ... 31. Ամերիկահայ գրող, «Չեք եմ դիմում, տիկիններ բարձրաձայն որեւէ նորություն ազդարարող: 31. Ամերիկահայ գրող, «Չեք եմ դիմում, տիկիններ եւ պարոններ» ստեղծագործության հեղինակը: 32. Աղբոտ, թրիքոտ: 34. Լատինաամերիկյան պեսոյի մայրաքաղաք: 35. Սարք Ռուսաստանում: 36. Սեռական ճանապարհով փոխանցվող վարակիչ հիվանդություն: 37. Պղնձի համաձուլվածք: 38. Ռուսաստանի Արխանգելսկի մարզում ապրող ժողովուրդ:

Կազմեց Է. ՍԻՄՈՆՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տպագրված մրցանակային խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց 1. «Ծառավ»: 2. Նանսի: 3. Դաշիվանք: 4. Փուշթու: 5. Չալկա: 7. Քառոն: 8. Զլոտի: 9. Տրիատ: 10. Նաուել: 15. Աղասի: 16. Նյաստ: 17. Խնամք: 18. «Մծիրի»: 20. Ավլոս: 21. Ալյա: 24. Ուրանինիտ: 25. «Թքենի»: 26. Խայում: 28. Օսյան: 29. Նավակ: 30. Թախիծ: 31. Սազան: 32. Խասան: 33. Սուրեյ:

Հորիզոնական 1. Ծածան: 4. Փիրուզ: 6. Աձաղու: 7. Քարոզ: 9. Տուլոն: 11. Ալիֆբ: 12. Վոշի: 13. «Ունդսա»: 14. Նախնի: 17. Խանում: 19. Սահակ: 22. Փափազյան: 23. Միխայլով: 25. Թիռախ: 27. Քուրդի: 28. Օստան: 30. «Թայիս»: 32. Խայամ: 34. Արդինա: 35. Իշխան: 36. Նուրեկ: 37. «Ալինա»: 38. Ծեփոն: 39. «Նարոյ»:

9 ապրիլ

ՀՏ

9.00 Հայլուր
9.20 Բարի լույս, Հայաստան
10.20 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
11.10 Հենց այնպես
11.25 Չտղանակ
11.50 Մարդը եւ օրենքը
12.10 Երգում է Սոնա Ղազարյանը
13.00 Հայլուր
13.15 Միասին («Միր»)
17.00 Հայլուր
17.20 «3-րդ ալիք» մանկական սրահ
18.00 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
18.55 Առողջություն
19.20 Մայրաքաղաք
20.00 Հայլուր
20.30 1 լուր
20.45 Հեռուստակասալոգ
20.50 Դեմքեր
21.25 3-րդ ալիք
22.10 Գ/Ֆ «Միայն ուժեղագույնները»
00.00 Հայլուր

Ա1+

9.00 Տոմար
11.00 Գ/Ֆ «Աղվես, փոքրիկ, հարուստ աղջիկը» (4-րդ մաս)
19.00 Մուլտծրագիր
19.30, 21.30, 23.30 Տուրիանդակ
19.50 Գ/Ֆ «Տանը միայնակ-3»
22.00 Չֆիլմ (հետահայաց ցուցադրում)
22.15 Կամ... կամ (կրկնություն)
23.05 Բաց դռների օր 8-րդ հիվանդանոցում
24.00 Անդորր
00.05 Ա. Էլբակյանի հեղինակային «Ուրբաթ գիշեր բոլորովին ռուն չունեմ» ծրագիրը
(02.30 Տուրիանդակ)

Ա

7.00 Բարի առավոտ
10.00 Նորություններ
10.15 Սերիալ «Հանուն սիրո»
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Սերիալ «Համբարույն ոստիկանություն»
16.40 Ֆիլմ-հեքիաթ «Տնապայն ու ժանեկագործը»
18.00 Սերիալ «Հանուն սիրո»
19.00 Նորություններ
19.15 Ձեռքլմեն շոու
19.45 Նվագիր, հարմոն սիրելի
20.15 Առողջություն
20.45 Հրաշքների դաշտ
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.45, 00.30 Գ/Ֆ «Ռիխտեր չնված վածը»
00.10 Շաբաթվա թեման
01.50 Բ. Գալկինը «Գնդապետ Շալգինի սղատումը» արկածային ֆիլմում

ՌՏՌ

8.00-10.35 Բարի լույս, Ռուսաստան
8.20 Բոլորի շուրթերին
8.45 Հեռուստախաղ «Հաղորդումների ծրագիր»
9.15 Հազար եւ մեկ օր
10.15 Հեռուստախանութ
10.50 Աղրանքներ փոստով
11.00 «Սանտա Բարբարա»
11.45 Երաժշտություն, երաժշտություն...
12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.50 Լուրեր
12.30 Սերիալ «Պարիր, պարիր»
13.30 Երկխոսություններ կենդանիների մասին
14.30 Խանութ բազմոցի վրա
15.30 Սերիալ «Մայրեր, կանայք եւ սիրուհիներ»
16.25 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
17.15 Մուլտֆիլմ «Կոստրոմա»
17.25 Սերիալ «Առաջին համբույրներ»
18.30 Աշտարակ
19.00 Հումորեսկա եւ առողջություն
19.10 Գ/Ֆ «Շերլոկ Հոլմսի եւ դոկտոր Վաթսոնի արկածները»
20.25 Սերիալ «Միստր Բին սեւ օծը 2»
21.40 Մանրամասներ
21.55 «Անշլագ» եւ ընկ.
22.55 Երաժշտական ռինգ - նոր սեզոնը
00.35 Հերթապահ քաժանմունք

«ԱՐԳԱ»

գործակալությունը հայտարարում է մրցույթ անգլերենը թարգմանչի թափուր տեղի համար:

Windows եւ Xcl ծրագրերի տիրապետումը պարտադիր է:

Դիմել 524227 եւ 563771 հեռախոսահամարներով, ժամը 11-17: Դիմորդները պետք է ներկայացնեն CV:

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը (ՀԱՀ) սկսում է 1999-2000 ուսումնական տարվա ընդունելությունը մագիստրոսի կոչում շնորհող հետեւյալ ծրագրերով՝

- ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԱԿԱՅՈՒՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
- ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ
- ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերենի իմացությունը պարտադիր է:

Փաստաթղթերի ընդունման վերջին ժամկետն է **մայիսի 7-ը, ժ. 15⁰⁰:**

Ապրիլի 17-ին, ժ. 11⁰⁰-ին հրավիրում ենք ՀԱՀ-ի մեծ դահլիճ՝ մասնակցելու **բաց դռների օրվան:**

Տեղեկությունների համար դիմել Մարշալ Բաղրամյան 40, Ընդունելության գրասենյակ (19)

Հեռ. 27-16-29

ԱՐՄԵՆՏԵԼԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է ՄՐՑՈՒՅԹ

36 ԱՅԿ-ի (Դավիթաշեն) բաժանորդային ցանցի կառուցման շինմոնտաժային աշխատանքներ կատարելու մրցույթին (տենդերին) մասնակցել ցանկացող կազմակերպությունները 15.04.99 թ. ժամը 12-ին պետք է Արմենտել ՀՁ տեխնիկական գլխավոր տնօրենի ընդունարան (հասցեն Սարյան 22, 11-րդ հարկ, սենյակ 1102) ներկայացնեն իրենց հայտերը՝ փակ եւ կնքված ծրարներով:

Կազմակերպություններից կողմից անհրաժեշտ է ներկայացնել հետեւյալ տեղեկատվությունը.

- Պետական լիցենզիայի պատճենը՝ սվյալ աշխատանքները կատարելու համար:
- Տվյալներ կազմակերպության ֆինանսական վիճակի մասին (հաշվարկային հաշվում, եղած գումարի չափը, դեբիտորներ կրեդիտորներ առանձնացված անուններով ու գումարներով եւ այլն):
- Տվյալներ աշխատողների խմբի եւ մասնագիտությունների մասին:
- Ինժեներատեխնիկական աշխատողների ցուցակը՝ անուն, ազգանուններով եւ մասնագիտություններով:
- Կազմակերպությունը պետք է գրանցված լինի պետական ռեգիստրում առնվազն 1,5 տարի եւ պետք է ներկայացնի այդ ժամանակահատվածում՝ որտեղ եւ ինչ ծավալների նմանատիպ աշխատանքներ է կատարել:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՁ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐՄԵՆՏԵԼՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ Է ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ ԹԱՐԳՄԱՆԻՉՆԵՐԻ

Պահանջվում է.

հայերեն եւ անգլերեն լեզուների գերազանց իմացություն, տեխնիկական եւ ֆինանսական տերմինների թարգմանության կարողություն, համակարգչով աշխատելու հմտություն:

Ցանկացողները մինչեւ 1999 թ. ապրիլի 12-ը կարող են դիմել Արմենտել գործադիր գլխավոր տնօրենի տեղակալի ընդունարան (Երեւան, Ամիրյան 2, 6-րդ հարկ, հեռ. 28-92-04, 28-10-52):

Անհրաժեշտ է ներկայացնել ինքնությունը հաստատող եւ կրթության վերաբերյալ փաստաթղթեր, ինչպես նաեւ համառոտ կենսագրական տվյալներ:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՁ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԲԱԺԻՆ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

UMCOR

Միավորված մեթոդիստների օգնության կոմիտեն (UMCOR) հայտարարում է մրցույթ մարդասիրական օգնության ծրագրի կառավարչի թափուր տեղի համար:

Կառավարչի հիմնական պարտականություններն են՝ կազմակերպել եւ իրականացնել տեղական արտադրության սննդամթերքի գնումը եւ բաշխումը, կազմակերպել տեներներ սննդամթերքի գնման համար, ընտրել շահառուներին եւ իրականացնել ծրագրի առօրյա կառավարումը:

Պահանջվող որակավորումները՝ բարձրագույն կրթություն, տնտեսագիտություն, ֆինանսներ կամ հարակից բնագավառներում, աշխատանքային փորձ մարդասիրական օգնության բաշխման բնագավառում, հայերենի, անգլերենի եւ համակարգչի լավ իմացություն, կազմակերպչական եւ հաղորդակցման գերազանց հմտություններ:

Դիմումների ներկայացման վերջին ժամկետն ապրիլի 19-ն է:

Հասցեն՝ Երեւան, Կարապետ Ուլնեցու 16

Հեռ. 24-81-41, 28-29-77, (3742) 151-894

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿԻ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

UMCOR

Միավորված մեթոդիստների օգնության կոմիտեն (UMCOR) եւ Լենդբանկը տեղեկացնում են բոլոր հետաքրքրվող անձանց, որ սույն թվականի ապրիլի 1-ից սկսվում է 1999 թվականի գյուղատնտեսական վարկային ծրագիրը: Վարկերը կտրամադրվեն այն անհատ անձանց եւ ձեռնարկություններին, որոնք ներգրավված են հետեւյալ գյուղատնտեսական բնագավառներում՝ սառնարանային եւ պահեստային տնտեսություններ, կաթի վերամշակում եւ տավարաբուծություն:

Նախընտրությունը կտրվի այն դիմորդներին, որոնք արդեն ունեն գործող տնտեսություն:

ՎԱՐԿԸ ՏՐԱՄԱԴՐԵԼՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Ծրագրի անվանումը	Վարկի առավելագույն չափը	Վարկի առավելագույն ժամկետը	Տարեկան տոկոսադրույքը	Վարկի տրամադրման ժամկետը
Սառնարանային պահեստային տնտեսություն	10.000 դոլար	9 ամիս	19 տոկոս	1999 թ. օգոստոս-սեպտեմբեր
Տավարաբուծություն	15.000 դոլար	18 ամիս	19 տոկոս	1999 թ. օգոստոս-սեպտեմբեր
Կաթի վերամշակում	30.000 դոլար	18 ամիս	19 տոկոս	1999 թ. մայիս, օգոստոս-սեպտեմբեր

Վարկային դիմումի ձեւերը կտրամադրվեն UMCOR-ի գրասենյակից՝ միայն երկուշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը 9:00-ից մինչեւ 17:00:

ԴԻՄՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸՆԴՈՒՆՎԵՆ ՄԻՆՉԵՎ ՄԱՅԻՍԻ 31-Ը

Լրացված վարկային դիմումի հետ մեկտեղ անհրաժեշտ է ներկայացնել պետական ռեգիստրում գրանցման վկայականը, կանոնադրությունը, արտադրական տարածքի եւ գրավ դրվող առարկայի սեփականության վկայագրերը եւ լիցենզիա (կաթի վերամշակման բնագավառի համար):

Լրացուցիչ տեղեկություններ այլ անհրաժեշտ փաստաթղթերի ներկայացման մասին կստանաք UMCOR-ի գրասենյակից:

Մեր հասցեն է՝ Երեւան, Կարապետ Ուլնեցու 16

Հեռ. 24-81-41, 28-29-77

Հ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության «Ձեն գույքի իրացման գործակալություն» ՊՓԲԸ-ն իրականացնում է բռնագրավված, տիրազուրկ, ժառանգության իրավունքով պետությանն անցած գույքի վաճառք: Վաճառքն իրականացվում է ուղղակի պայմանագրով, կոմիսիոն հիմունքներով եւ վաճառքի անուրդային եղանակով (**դասական եւ հոլանդական**):

Գործակալությունը մեր ուշադրությանն է ներկայացնում **շուկայական գներից ցածր գներով** ժողովրդական սպառման ապրանքների լայն ընտրանի, այդ թվում թանկարժեք մետաղներից եւ քարերից պատրաստված իրեր, «օֆսեթ» թուղթ, սպիրտ, ոգելից խմիչքներ, ծխախոտ, սննդամթերք, բնական կաշվե հագուստ, բնական մորթուց մուշտակներ, ինչպես նաեւ ավտոտրանսպորտ, դեղորայք, գորգեր, կարպետներ եւ այլն:

Անուրդներն անցկացվում են շաբաթը 2 անգամ, ժամը 11-ին:

Անհրաժեշտ տեղեկությունների համար զանգահարել **34-31-69, 35-28-06, 35-05-74** հեռախոսահամարներով:

Հասցեն՝ ք. Երեւան, Սազմանյան 5:

ՀՀ ՍԵՓԱԿԱՆԱՇՆՈՐՀՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է

Համաձայն ՀՀ կառավարության 1999 թ. փետրվարի 19-ի թիվ 78 որոշման, սեփականաշնորհման նախարարությունը մրցույթով վաճառքի է առաջարկում ՀՀ կառավարությանն առընթեր արխիվային գործի վարչության անավարտ շինարարության օբյեկտը:

Գրանցման հասցեն-ք. Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 59գ

Շենքի եւ շինությունների համար նախատեսված տարածքը-450 քմ (30 մ x 15 մ)

Անավարտ շինարարության համար նախատեսված հողային տարածքը 0,05 հա

Կատարված շինարարական աշխատանքների ժամանակաշրջանը-1987-1990 թթ.

Իրականացված աշխատանքների հաշվեկշռային արժեքը-8.371.100 դրամ

Պատրաստվածության աստիճանը-30-40 տոկոս

Նախնական նախագիծ արխիվի համար նախատեսված 5 հարկանի շենք

ՀՀ կառավարությանն առընթեր արխիվային գործի վարչության անավարտ շինարարության օբյեկտը գտնվում է Բաղրամյան եւ Այգեձոր փողոցների միջանկյալ տարածքում: Բաղրամյան փողոցի հետ կապված է հետիոտն, իսկ Այգեձորի հետ ավտոմոբիլային ճանապարհով: Շենքի շինարարությունն իրականացվել է որակով, որի ընթացքում օգտագործվել են տեղական արտադրության շինանյութեր, մասնավորապես արտաքին հարդարումն ամբողջովին կատարված է տրավերտին տուֆով: Շենքի հիմքային, նկուղային եւ մինչեւ երրորդ հարկն ընկած բոլոր արտաքին շինարարական աշխատանքներն ավարտված են եւ արդեն իսկ կառուցված հարկերում բացակայում են միջնապատերը, ինչը հետագա շինարարությունների համար լայն ընտրանքի հնարավորություն է տալիս: Հարեւանությամբ գտնվում են մի շարք բնակելի եւ վարչական շենքեր: Օբյեկտին կից տարածքը կարելի է օգտագործել որպես մեքենաների կայանատեղ:

1. Մրցույթի հաղթողին առաջադրվում են հետեւյալ պայմանները.
- մասնավորեցվող անավարտ շինարարության համար առաջարկվող գինը
- շինարարությունը սկսելու եւ ավարտելու ժամկետները

Հայտատուի ֆինանսական կարողությունները եւ համապատասխան գործարար փորձը կարող է ներգրավվել լրացուցիչ որակական չափանիշների մեջ:

2. Մրցութային առաջարկը պետք է ներառի հետեւյալ փաստաթղթերը.
- հայտ (ձեւը կարելի է ստանալ ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարությունում),
- գրավոր առաջարկ կետ 1-ում նշված մրցույթի հաղթողին որոշելու պայմանների վերաբերյալ,
- մրցույթի նախավճարի կատարման իսկությունը հաստատող վճարային փաստաթղթերի պատճենները,
- իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող մասնակիցների գրանցման եւ հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները,
- լիազորագիր մրցույթի մասնակից ընկերության (հաստատված այդ ընկերության կնիքով) կամ խաղաղացիների խմբի, անձի (հաստատված նոտարական կարգով) կողմից լիազորված անձի համար,
- գործարար ծրագիր մասնավորեցվող օբյեկտի շինարարական աշխատանքներն ավարտելու համար նախատեսված ներդրումների եւ ժամկետների վերաբերյալ:

3. **Մրցույթի նախավճարը 400.000 դրամ է,** որը պետք է մուծվի հետեւյալ հաշվեհամարին **Հայխնայբանկ, գործառնությունների բաժին, դրամական հաշիվ # 160004021145001:** Մրցույթի հաղթողի նախավճարը կներառվի առաջարկվող գումարի մեջ՝ մնացած մասնակիցներն ամբողջությամբ ետ կստանան իրենց երաշխիքային գումարները:

4. Մրցույթի հաղթողը պետք է Երեւանի քաղաքապետարանի հետ կնքի պայմանագիր շինարարության զբաղեցրած հողատարածքը վարձակալելու վերաբերյալ, որի **տարեկան վարձավճարը կկազմի 297,231 դրամ** եւ կվճարվի առաջին տարվա համար միանվագ գումար, այնուհետեւ ըստ եռամսյակների:

5. Մրցույթի հաղթողը շինարարության հաստատված նախագծում փոփոխություններ կատարելու դեպքում ղեկավարվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

6. **Հայտերի ներկայացման վերջին ժամկետը 1999 թ. ապրիլի 19-ն է, ժամը 14:30: Մրցութային առաջարկը պետք է ներկայացնել փակ ծրարով՝ Երեւան, Կառավարական տուն 2, ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարություն, ընդհանուր բաժին: Նույն օրը, ժամը 15:00-ին տեղի կունենա մրցույթ:**

7. Մրցութային գործընթացի մասին լրացուցիչ տեղեկություններ կարող եք ստանալ սեփականաշնորհման նախարարության մրցույթների կազմակերպման բաժնում:

8. Այս հայտարարության նպատակը զովազդն է, իսկ պաշտոնական տեղեկագիրը հրապարակվել է 1999 թ. մարտի 4-ի «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի հատուկ թողարկման մեջ:

Երեւան, Կառավարական տուն 2, մրցութային բաժին, 508 սենյակ, հեռախոս (3742) 520628, 527390, 569109, ֆաքս (3742) 520628, 151054,
E-mail: **tender@arminco.com,** ինտերնետ- **http://www.privatizationlink.com/**
Աշխատանքային ժամերն են 9:00-18:00 (երկուշաբթի-ուրբաթ)

«ԱՓՅՈՒՌ». ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ: Հեռախոսներ 569393, 581351

«Հայաստանի Մեծ» հրատարակչության տպարան. Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 1028. Տպաքանակը 4000. Ստորագրված է տպագրության 8. 04. 1999. Գինը՝ 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@